

e-novičke

maj–junij 2015

Dragi bralci, pred vami je letošnja peta, tokrat dvojna številka e-Novičk Andragoškega centra Slovenije (ACS). Zajetna številka prinaša novice iz vseh vetrov. e-Novičke bodo v dvojni poletni številki izšle avgusta, po tem pa bodo z vami spet vsak mesec.

Prijetno branje vam želim in sproščujoče poletne dni, Nevenka Kocijančič, izvršna urednica e-Novičk

VSEBINA

DOMAČE NOVICE	4
Izpeljali smo še eno delavnico Spretnosti učinkovitega poučevanja na delovnem mestu	4
Vključenost v formalno izobraževanje in izobrazbena struktura odraslega prebivalstva	4
Utrinki iz delavnice Ugotavljanje izobraževalnih potreb posameznika in okolja	4
Vlada je sprejela Letni program izobraževanja odraslih RS za leto 2015	5
Izpeljali smo delavnico Priprava e-učnih gradiv in učnih pripomočkov	6
Ekspertne zunanje evalvacije.....	6
Spretnosti prepričljivega nastopanja in učinkovitega učenja.....	7
Udeležili smo se 3. konference o razvoju kadrov	8
Rekordno število prejetih vlog za podaljšanje pravice do uporabe zelenega znaka kakovosti.....	9
Kam po znanje – povabilo za objavo izobraževalne ponudbe	9
PIAAC SLOVENIJA	10
Ob zaključku projekta ESS Merjenje učinkovitosti sistema izobraževanja in usposabljanja	10
TEDEN VSEŽIVLJENJSKEGA UČENJA 2015	11
Priznanja ACS 2014 podeljena, portreti objavljeni	11
Praznujemo – pridružite se nam!	12
MEDNARODNO SODELOVANJE	13
Mednarodni projekt GOAL	13
Izobraževanje odraslih DA, vendar za čigav trg dela?	14
Partnerji v projektu SHAPE smo se srečali v Italiji	15
TVU 2015 je obogatilo srečanje s tujimi gosti	15
Mednarodni andragoški simpozij posvečen zagotavljanju kakovosti v izobraževanju odraslih	16
POMEMBNE PUBLIKACIJE	17
Vodič o akcijskem raziskovanju za izboljšanje pismenosti mladih in odraslih.....	17
Izšla je raziskava Dejavno staranje v Sloveniji	18
Rezultati raziskave o fluktuaciji usposobljenih vodij in mentorjev študijskih krožkov	18



Rezultati raziskave o fluktuaciji usposobljenih vodij in mentorjev v programih usposabljanja ...	19
Raziskava o fluktuaciji usposobljenih mentorjev v programu PUM.....	19
Avtorji nove monografije želijo poudariti koncept skupnosti za vse starosti.....	19
Promocijska knjižica o pristopu k samoevalvaciji POKI v dveh jezikih.....	20
Ustvarjalen priročnik Zgodba o vzglavniku in odeji	21
IZ DRUGIH VIROV	21
Pobuda o interesni skupini za vseživljenjsko učenje na ravni EU uspela	21
Izšla je druga številka glasila InfoNet Newsletter v letu 2015	22
Od 1623 jih le 48 nosi žensko ime.....	23
Majska izdaja revije Skillset and Match je posvečena dosežkom poklicnega izobraževanja ...	23
Izšla je deseta številka glasila CONFINTEA VI	24
Objavljen članek o trendih v izobraževanju odraslih v Sloveniji	24
Izšla je četrta številka e-Glasila projekta e-RR.....	25
Program po meri delodajalcev	25
Premierno predvajanje kratkih filmov	26
Na InfoNetu je objavljen članek o potrjevanju neformalno pridobljenih znanj	27
Izšla je prva številka Novic ZLUS.....	27
EPALE	28
Uradna otvoritev je bila aprila v Bruslju	28
Novosti na EPAL	29
Snemali smo videospot EPAL in se predstavljali na Paradah učenja	30
KOTIČEK JE VAŠ.....	30
Znanje nemškega jezika odpira vrata za delo v tujini.....	30
Z objavami ostrijo novinarsko pero	31
Umetnost, znanje, lepota in medgeneracijskost na 3. mednarodnem festivalu znanja in ...	32
Pomen izobraževanja odraslih v slovenskih občinah	32
Evropski projekt THESS – pridobitev evropskega certifikata.....	33
Darovali so svoje oblikovalsko znanje za lepše javne površine Ljubljane.....	34
Z Erasmusom + do novih znanj zaposlenih v izobraževanju odraslih.....	34
13. Karavana študijskih krožkov	35
V zadnji etapi projekta Spoznaj svoj življenjski slog.....	36
Promocija vseživljenjskega učenja in učečih se skupnosti v Beli krajini.....	37
Raziskovalni intervjuji so bili prvi vir učenja.....	38
20 let študijskih krožkov v Gorenjskem muzeju	38
Cene Štupar – CILJ – stičišče različnih kultur	39
NE PREZRITE	40

Delavnice za pripravo projektov v programu Evropa za državljane	40
Prvi rezultati razpisa E+ so že objavljeni	40
POSVETI, KONFERENCE.....	41
26 th ICDE World Conference	41
ProLiteracy's 2015 Conference on Adult Literacy	41
NECE Conference 2015	41
1 st D4Learning International (D4L) Conference	42
Krepitev in evalvacija kakovosti v sistemu vzgoje in izobraževanja – KEKS.....	42
KNJIŽNICA ACS.....	42
Prva letošnja številka revije Andragoška spoznanja.....	42
Prva številka revije Vzgoja & izobraževanje v knjižnici.....	43
Posebna številka revije Adults Learning	43
UPORABLJENE KRATICE	43

Izpeljali smo še eno delavnico Spretnosti učinkovitega poučevanja na delovnem mestu

18. februarja ter 4. in 18. marca 2015 smo še za eno zaključeno skupino notranjih predavateljev iz podjetja Družba za avtoceste v Republiki Sloveniji (DARS) izpeljali 24-urno delavnico z naslovom *Spretnosti učinkovitega poučevanja na delovnem mestu*. Na usposabljanju je bilo prisotnih 11 udeležencev, delavnico je vodil *Miran Morano*, zunanji sodelavec ACS.

V treh dneh usposabljanja so udeleženci izboljšali svoje trenerske sposobnosti in zakladnico svojih znanj dopolnili z nekaterimi novimi psihološkimi znanji in pedagoško-andragoški instrumenti. Z izpeljanim usposabljanjem, sâmo vsebino programa in z metodami dela, ki jih je uporabljal predavatelj, jih je bilo več kot 90 % zelo zadovoljnih. Kot najzanimivejše vsebine so izpostavili: predavatelj kot prenašalec znanja, motiviranje udeležencev, metode in tehnike poučevanja in njihova uporaba ter spoznavanje dela heterogenih skupin.



Prav vsi udeleženci so bili s predavateljem zelo zadovoljni, napisali so, da jim predstavlja vzor, kakšen bi moral biti predavatelj. Všeč jim je bilo, ker je ves čas usposabljanja upošteval njihove želje in predloge ter jim pomagal, da so spoznali različne načine, kako se lahko na predavanje dobro in predvsem sistematično pripravijo.

Mag. Zdenka Birman Forjanič (zdenka.birman.forjanic@acs.si), ACS

Vključenost v formalno izobraževanje in izobrazbena struktura odraslega prebivalstva



Na spletni strani [Info-mozaik](http://arhiv.acs.si/Info-mozaik/2015/71.pdf) smo objavili zanimiv prispevek *Tanje Čelebič* iz Urada RS za makroekonomske analize in razvoj (UMAR) o vključenosti v formalno izobraževanje in izobrazbeni strukturi odraslega prebivalstva (<http://arhiv.acs.si/Info-mozaik/2015/71.pdf>).

V prispevku je predstavila novejšje statistične podatke o vključenosti mladih in odraslih v različne ravni formalnega izobraževanja ter izobrazbeno strukturo odraslega prebivalstva v Sloveniji in državah članicah Evropske unije (EU).

Vabljeni k branju!

Erika Brenk (erika.brenk@acs.si), ACS

Utrinki iz delavnice Ugotavljanje izobraževalnih potreb posameznika in okolja

V začetku aprila je v prostorih ACS-a potekala delavnica z naslovom *Ugotavljanje izobraževalnih potreb posameznika in okolja*. Delavnico, ki je bila naravnana izrazito praktično, je vodila *dr. Nives Ličen*, zunanja

sodelavka ACS. Pod njenim vodstvom so udeleženci v 'laboratoriju' premešali ideje ter se z znanjem bogatili in učili drug od drugega.

Tako so se med drugim preizkusili v vlogi detektivov, ko so zbirali modele za analizo in ugotavljanje izobraževalnih potreb, delovali pa so tudi kot ustvarjalci, saj so v drugem delu dneva načrtovali in pripravljali programe glede na ugotovljene izobraževalne potrebe. S predstavljenimi vsebinami so bili zelo zadovoljni, večini udeležencev so bile vse vsebine zanimive. Zelo so pohvalili predavateljico, ocenili so jo kot dinamično osebo z bogatim znanjem tako s praktičnega kot tudi s teoretičnega področja, ki je znala ves čas delavnice vzdrževati prijetno in sproščeno vzdušje ter jih spodbujati k medsebojnemu sodelovanju.



V učnem kotičku in tudi na sami delavnici so dobili tudi veliko uporabnega gradiva, v katerega bodo z veseljem pogledali tudi kasneje.

Andragoškemu centru so se zahvalili za dobro vsebinsko in organizacijsko izvedbo delavnice in nam povedali, da so veseli, ker so se imeli priložnost udeležiti delavnice.

Mag. Zdenka Birman Forjanič (zdenka.birman.forjanic@acs.si), ACS

Vlada je sprejela Letni program izobraževanja odraslih RS za leto 2015

Vlada RS je na svoji 33. redni seji, ki je bila 22. aprila 2015, sprejela [Letni program izobraževanja odraslih Republike Slovenije za leto 2015](#) (LPIO 2015). Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport (MIZŠ) ga je objavilo na [svoji spletni strani](#).

LPIO 2015 pomeni načrt uresničevanja ciljev Resolucije Nacionalnega programa izobraževanja odraslih za obdobje 2013–2020 (ReNPPIO13–20) na letni ravni. Vključuje izobraževanje, izpopolnjevanje, usposabljanje in učenje oseb, ki so izpolnile osnovnošolsko obveznost, pri čemer se pri pridobivanju javno veljavne izobrazbe omejuje na izobraževanje odraslih po programih osnovnošolskega, poklicnega, srednjega strokovnega, gimnazijskega in višjega strokovnega izobraževanja. LPIO 2015 upošteva cilje ReNPPIO13–20, to so dvigniti izobrazbeno raven prebivalstva in raven temeljnih zmožnosti, povečati zaposljivost aktivnega prebivalstva, izboljšati možnosti za učenje in vključevanje v izobraževanje ter izboljšati splošno izobraženost.

Več lahko preberete v [Sporočilu za javnost, 22. april 2015](#).

Priredila: Nevenka Kocijancič (nevenka.kocijancic@acs.si), ACS

Izpeljali smo delavnico Priprava e-učnih gradiv in učnih pripomočkov

Sredi aprila 2015 smo za zaključeno skupino predavateljev iz Razvojno izobraževalnega centra Novo mesto (RIC Novo mesto) izpeljali 2-dnevno delavnico z naslovom *Priprava e-učnih gradiv in učnih pripomočkov*. Na delavnici, ki sta jo vodila zunanja sodelavca ACS, dr. Suzana Turk Strmšek in Radovan Krajnc, je bilo 20 udeležencev.

Prvi dan delavnice so se udeleženci seznanili s temeljnimi značilnostmi samostojnega učenja ter spoznali prednosti in omejitve rabe e-gradiva, spletno učilnico pa so analizirali tudi z vidika komunikacije in doseganja pedagoških ciljev v virtualnem učnem okolju. Drugi dan pa so se s programom eXe tudi sami preizkusili v izdelavi in pripravi e-gradiva.



Udeleženci so pohvalili metode dela, ki sta jih uporabljala predavatelja, zadovoljni pa so bili tudi s prejetim učnim gradivom. Manjše število udeležencev je zmotil le izbrani termin usposabljanja, saj je izobraževanje potekalo dva petka zapored v popoldanskem času, kar nekaterim, čeprav so bili predhodno o tem povprašani, očitno vseeno ni najbolj ustrezalo.

So pa napisali, da bodo lahko pridobljeno znanje koristno uporabili pri svojem nadaljnjem delu, zato so se nam zahvalili za dobro vsebinsko in organizacijsko izpeljano delavnico.

Mag. Zdenka Birman Forjanič (zdenka.birman.forjanic@acs.si), ACS

Ekspertne zunanje evalvacije



Letos na Andragoškem centru Slovenije (ACS) že četrto izpeljujemo **ekspertne zunanje evalvacije (EZE) v podporo razvoju kakovosti izobraževanja odraslih**. Te bodo dopolnile procese notranjega presojanja kakovosti oz. samoevalvacije v organizacijah, ki izobražujejo odrasle. Tako bodo organizacije pridobile zunanjo povratno informacijo o kakovosti dela na izbranih področjih, vključno s priporočili za nadaljnji razvoj. Letos EZE obravnavajo področje notranjega sistema presojanja in razvijanja kakovosti, organizacije pa so lahko izbirale tudi med dvema izbirnima področjema presoje: med področjem podpore udeležencem pri izobraževanju ali področjem razvojne usmerjenosti organizacije.

Letos so sprejele izziv in se v evalvacije vključile naslednje organizacije: Center za izobraževanje in kulturo Trebnje (CIK Trebnje), INVEL Inkubator za razvoj podjetništva, d.o.o., Velenje in Ljudska univerza zavod za kulturo in izobraževanje Slovenska Bistrica (LU Slovenska Bistrica).



13. maja 2015 smo izvedli izobraževalno-informativno srečanje, ki je bilo namenjeno predstavnikom izbranih organizacij. Predstavili smo koncept EZE, področja in merila kakovosti, ki bodo predmet letošnje zunanje evalvacije, ter letošnji časovni potek izvedbe projekta. Poudarek srečanja je bil na pregledu vodila za pripravo samoocene izobraževalne organizacije in predstavitvi novo razvite aplikacije za njeno pripravo, sodelujoči pa so se preizkusili tudi v krajši praktični delavnici. Organizacije bodo samoocene kakovosti pripravile do konca junija.

Jeseni bomo izvedli dodatno spopolnjevanje za [ekspertne zunanje evalvatorice](#), nato pa bo sledila sama izvedba EZE.

Več o ekspertni zunanji evalvaciji si lahko preberete na [spletni strani EZE](#).

Aleksandra Radojc (aleksandra.radojc@acs.si), ACS

Spretnosti prepričljivega nastopanja in učinkovitega učenja

Za zaključeno skupino petnajstih notranjih trenerjev iz Slovenskih železnic smo od 19. do 21. maja 2015 izpeljali **24-urno andragoško usposabljanje z naslovom Spretnosti prepričljivega nastopanja in učinkovitega učenja**. Delavnico sta vodila zunanja sodelavca ACS, Mirjam Dominko in Miran Morano.



Udeleženci so med usposabljanjem izboljšali svoje trenerske sposobnosti, spoznali različne metode in tehnike, s katerimi bodo lažje prepoznavali potrebe udeležencev, zakladnico svojih znanj pa so obogatili in dopolnili

z novimi psihološkimi in pedagoško-andragoškimi znanji. Naučili so se tudi, kako samozavestneje nastopati v različnih vlogah izobraževalca odraslih (svetovalec, moderator, predstavljavec informacij, motivator).

Z vsebinami programa so bili zelo zadovoljni, še posebej so pohvalili to, da je bilo veliko praktičnega dela, zelo zanimiva izkušnja za večino udeležencev pa je bila tudi snemanje z video kamero in povratne informacije od drugih udeležencev, ki so jih dobili po opravljenem nastopu pred celotno skupino. Pohvalili so oba predavatelja, njuno strokovnost in zavzetost, zadovoljni pa so bili tudi z organizacijo in izpeljavo usposabljanja.

Mag. Zdenka Birman Forjanič (zdenka.birman.forjanic@acs.si), ACS

Udeležili smo se 3. konference o razvoju kadrov

3. konferenca o razvoju kadrov
KOMPETENCE 21. STOLETJA: OD BESED K DEJANJEM
27. – 28. maj 2015, Laško
Kongresni center Thermana

Na letošnji že tretji konferenci o razvoju kadrov v Laškem, ki so jo poimenovali *Kompetence 21. stoletja: Od besed k dejanjem*, se je ponovno zbrala raznovrstna družina (450 prijavljenih), med njimi direktorji, kadrovski delavci, strokovnjaki s področja gospodarstva, trga dela, zaposlovanja in izobraževanja ter študenti in štipendisti Javnega sklada Republike Slovenije za razvoj kadrov in štipendije (JSRSRKŠ), ki je prireditev tudi organiziral.

Pogovor je na konferenci potekal predvsem o kompetencah, njihovi večplastnosti, njihovi nujnosti ter uporabnosti za uspešno delovanje tako na trgu dela kot v družbi nasploh. Ob pogovoru o nujnosti kompetenc pa ne moremo mimo pogovora o nujnosti njihove nadgradnje in skrbi za njihov razvoj. Eno izmed okolij, ki bistveno vpliva na razvoj kompetenc, je izobraževalno okolje, zato so bili na konferenci predstavljeni primeri razvoja kompetenc s projektnim delom v okviru formalnega izobraževanja, in sicer na celotni vertikali – od osnovne šole do univerzitetne ravni.



Drugo pomembno okolje za razvoj posameznikovih kompetenc pa predstavlja seveda posameznikovo delovno okolje, zato so na konferenci govorili tudi o možnostih, ki jih za razvoj kompetenc nudi podjetje. Spodbudno delovno okolje, ki skrbi za razvoj in nadgradnjo posameznikovih kompetenc, bi moralo vsekakor posebno pozornost nameniti ustreznemu mentorstvu v podjetjih, zagotavljanju uspešnega vodstva podjetja ter skrbeti za usposabljanje vseh zaposlenih – od zaposlenih brez izobrazbe vse do najvišje izobraženih v podjetju.

Iz uspešnih zgodb sodelujočih je bilo namreč mogoče razbrati, da se skrb za zaposlene in njihovo usposobljenost obrestuje tako na ravni podjetja kot na ravni zaposlenega. Usposobljeni zaposleni so zadovoljnejši, bolj motivirani tako za delo kot za nadaljnji razvoj, njihovo delo je kakovostno opravljeno, s tem pa pripomorejo tudi k večji konkurenčnosti in uspešnosti podjetja.

Podrobnejše informacije o dogodku in foto utrinki so objavljeni na [spletni strani JSRSRKŠ](#).

Vera Mlinar (vera.mlinar@acs.si), ACS

Rekordno število prejetih vlog za podaljšanje pravice do uporabe zelenega znaka kakovosti

Zeleni znak kakovosti predstavlja izobraževalno organizacijo, ki **sistematično skrbi za svojo kakovost in kakovost svojih storitev v izobraževanju odraslih**. Prejme ga organizacija, ki se je vključila v [projekt Ponudimo odraslim kakovostno izobraževanje – POKI](#) in dve leti po natančno določeni metodologiji presoja svojo kakovost v izobraževanju odraslih ter na podlagi ugotovitev vpeljevala izboljšave. Po treh letih mora to pravico prvič obnoviti, potem pa jo obnavlja vsaki dve leti.



V sredini decembra 2014 smo organizacije, ki jim je pravica do uporabe znaka potekla 31. decembra 2014, povabili k oddaji vloge za podaljšanje pravice do uporabe znaka. Do sredine januarja 2015 smo na ACS skupaj prejeli kar **20 vlog** za [podaljšanje oz. ponovno pridobitev pravice](#) do uporabe zelenega znaka kakovosti. Toliko vlog v postopkih za podaljševanje pravice še nismo prejeli – razlog je v tem, da se pravica hkrati izteka več generacijam POKI; preteklim generacijam se je tokrat pridružila še generacija POKI 7, zadnja generacija 11 izobraževalnih organizacij, ki so se usposabljevale po modelu POKI, in sicer v obdobju 2012–2013.

Postopek pregleda in obravnave prejetih vlog smo zaključili v februarju 2015. Od 20 prejetih vlog smo 10 organizacijam že na podlagi vloge podaljšali pravico do uporabe znaka, 10 organizacijam pa smo poslali še pismo z obrazložitvami nedoseganja posameznega merila in pozivom za dopolnitev posamezne vloge z dodatnimi dokazili. Organizacije morajo namreč dosegati [vseh 5 kriterijev](#) za pridobitev pravice. Organizacije so nam dopolnitve z dodatnimi dokazili poslale do konca marca. **Postopek pregleda dopolnitev vlog** smo zaključili v maju – tudi drugim 10 organizacijam smo na podlagi dodatnih dokazil in pojasnil podaljšali pravico do uporabe znaka. Zeleni znak kakovosti **trenutno uporablja 36 izobraževalnih organizacij v Sloveniji** (2 srednji šoli, 3 šolski centri, 26 LU ter 5 zasebnih izobraževalnih organizacij).

Organizacijam, ki izpolnjujejo vse zahtevane kriterije za pridobitev ali podaljšanje pravice do uporabe znaka, po novem pravico podeljujemo tako, da ob formalnem sklepu o podaljšanju pravice do uporabe znaka prejmejo tudi posebno **potrdilo ACS o podeljeni pravici do uporabe znaka**, ki ga je mogoče uporabljati tudi javno (na steni, oglasni deski ipd.).

V sredini maja smo k novemu postopku za podaljšanje pravice povabili organizacije, ki jim pravica poteče 30. junija 2015. Postopek obnavljanja pravice izpeljujemo dvakrat v letu.

Jasmina Orešnik Cunja (jasmina.oresnik.cunja@acs.si), ACS

Kam po znanje – povabilo za objavo izobraževalne ponudbe



ACS v sodelovanju z različnimi ponudniki izobraževanja odraslih na spletni strani [KAM PO ZNANJE – Pregled ponudbe izobraževanja odraslih](#) redno objavlja pregled izobraževalnih možnosti za odrasle v Sloveniji. Spletna stran je zasnovana tako, da različnim ponudnikom izobraževanja odraslih daje možnost promovirati svojo izobraževalno ponudbo v najširši in strokovni javnosti ter tudi izboljševati svojo prepoznavnost.

Vabimo vas, da na spletni strani <http://pregled.acs.si> predstavite svoje izobraževalne dejavnosti v šolskem letu 2015/2016 ter tako prispevate k celovitemu pregledu ponudbe in izobraževanja odraslih v Sloveniji in dodatno promovirate izobraževalne dejavnosti svoje ustanove.

V preteklem letu je možnost brezplačne objave in promocije svojih izobraževanj izkoristilo 235 raznovrstnih ustanov. Predstavile so več kot 4.300 izobraževalnih programov s področja formalnega in neformalnega izobraževanja.

Uporabniki na spletni strani najdejo informacije o izvajalcih izobraževanja odraslih, izobraževalnih programih ter druge koristne informacije in zanimive povezave na spletne strani s področja izobraževanja in učenja odraslih. Kot takšna je spletna stran primeren vir različnim uporabnikom, ki iščejo informacije o izobraževanju odraslih v Sloveniji. Podatki, objavljeni na spletni strani, so dostopni tudi preko spletne strani MIZŠ in portala Moja izbira.si Centra RS za poklicno izobraževanje (CPI), pri svojem delu jih uporabljajo tudi zaposlitveni svetovalci na Zavodu RS za zaposlovanje (ZRSZ) ter zaposleni v svetovalnih središčih za izobraževanje odraslih (središčih ISIO), kar dodatno pripomore k promociji institucij in programov, objavljenih na spletni strani.

Prijave zbiramo do konca junija, dopolnitve in posodobitve vpisanih podatkov pa bodo mogoče celo leto. Na voljo sta dva načina prijave, in sicer preko *spletnih obrazcev* (<http://pregled.acs.si/anai>) ali preko *tiskanih obrazcev* (<http://pregled.acs.si/prijava>).

Priporočamo uporabo spletnih obrazcev. Po registraciji boste pridobili uporabniško ime in geslo, ki vam bosta omogočila, da vnesete podatke o svoji ustanovi in izobraževalnih programih. Ko so podatki vneseni, jih lahko z uporabniškim imenom in geslom po potrebi spreminjate in dopolnjujete.

Dodatne informacije so na voljo pri avtorici članka (T: 01 5842 570; E: erika.brenk@acs.si) in v tajništvu ACS (T: 01 5842 560).

Erika Brenk (erika.brenk@acs.si), ACS

PIAAC SLOVENIJA

Ob zaključku projekta ESS Merjenje učinkovitosti sistema izobraževanja in usposabljanja za izboljševanje usposobljenosti izobraževalcev odraslih



V prostorih MIZŠ je bila 26. maja uspešno izvedena zaključna konferenca z naslovom *Analitični potencial raziskave PIAAC – prispevek k izobraževanju in razvoju Slovenije*.

Namen konference je bil seznanitev s kompleksnim analitičnim potencialom raziskovalnih podatkov PIAAC (Program za mednarodno ocenjevanje kompetenc odraslih) in njihovim pomenom za načrtovanje politik na različnih področjih delovanja. Predstavljeni so bili nekatere ugotovitve in spoznanja projekta o spretnostih odraslih in o njihovih implikacijah na izobraževanje, trg dela in socialno vključenost.

Udeležence so nagovorili ministrica za izobraževanje, znanost in šport, *dr. Maja Makovec Brenčič*, državni sekretar na Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti (MDDSZ), *Peter Pogačar*, ter direktorji partnerskih ustanov: *dr. Ivan Svetlik* (Univerza v Ljubljani), *Genovefa Ružić* (Statistični urad RS za statistiko – SURS) in *mag. Andrej Sotošek* (ACS).



V središču dopoldanskega dela je bil plenarni referat *prof. Andreasa Schleiherja*, direktorja Direktorata za izobraževanje in spretnosti pri Organizaciji za gospodarsko sodelovanje in razvoj – OECD. Predstavil je pomen spretnosti odraslih v kontekstu boljših delovnih mest in blaginje posameznikov. Nato je *Mark Kees*, vodja oddelka za analize in politike zaposlovanja Direktorata za zaposlovanje, delo in socialne zadeve pri OECD-ju, osvetlil potencial raziskave PIAAC z vidika trga dela. V nadaljevanju so bili predstavljene nekatere dimenzije spretnosti, ki so temeljile na ugotovitvah 24 držav, ki so sodelovale v prvem krogu raziskave, v obdobju med letoma 2008 in 2012. Predstavljene so bile tudi perspektive povezovanja med raziskavama PIAAC in PISA.

Med zaključno konferenco je potekala tudi novinarska konferenca (na fotografiji). Gradivo in videoposnetki so dosegljivi na: [spletni strani projekta PIAAC Slovenija](#) in na [spletni strani MIZŠ](#).

Mag. Jasmina Mirčeva (jasmina.mirceva@acs.si), ACS

TEDEN VSEŽIVLJENJSKEGA UČENJA 2015

Priznanja ACS 2014 podeljena, portreti objavljeni

V Črnomlju smo maja na otvoritvi Tedna vseživljenjskega učenja (TVU) podelili pet Priznanj ACS za promocijo učenja in znanja odraslih 2014. Prejšnji teden smo objavili njihove portrete na naših [spletnih straneh](#) ter začeli promocijo na [Facebooku \(FB\)](#). Letos predstavljamo tri posameznike ter po eno skupino in organizacijo. To so: [Slavica Borka Kucler](#) iz Ljubljane, [Zdravko Kuhta](#) iz Maribora, [Jurček Nowakk](#) iz Domžal, [Gill in Dennis Wraight](#) z Belčjega vrha in [Mestna knjižnica Izola](#).



Portrete premierno predvajamo na otvoritvah TVU ob podelitvi Priznanj, želimo pa, da bi bili uporabni tudi kasneje. Rade jih predvajajo lokalne televizije. Za posebne priložnosti pripravimo [kompilacijo dobitnikov](#) na določeno temo. Predstavljamo si, da jih lahko pri svojem delu uporabljajo vsaj izobraževalci odraslih. Portreti vseh dobitnikov priznanj so objavljeni na spletni strani TVU (<http://tvu.acs.si/priznanja/dobitniki>).

Sporočite nam, kako so všeč vam. Če so vam, jih delite. Povejte nam, kako jih uporabljate vi. Ali kako bi bili za vas uporabnejši. Še največ pa boste storili, če boste predlagali dobitnike. Predlagajte take, ki s svojim zgledom lahko motivirajo in aktivirajo posameznike. Razpis objavljamo 15. septembra (<http://tvu.acs.si/priznanja>).

Darijan Novak (darijan.novak@acs.si), ACS

Praznujemo – pridružite se nam!

Medtem ko tole berete, v Sloveniji še vedno teče TVU, saj bo kar 53 % od blizu 10.600 dogodkov izpeljanih v razširjenem terminu TVU. Številni koordinatorji so skupaj z več kot 1.600 partnerji na lokalni ravni k praznovanju 20. obletnice projekta pristopili s še večjo ustvarjalnostjo kot po navadi in se pri tem poigrali s številko dvajset. Koledar TVU (<http://tvu.acs.si/koledar>) daje vpogled v pestro dogajanje, resnično vzdušje na dogodkih TVU, ki združujejo generacije, povezujejo najrazličnejše izvajalce in širijo pogled na pojavne oblike učenja, pa boste začutili, če se boste vsaj nekaterih udeležili. Že izpeljane dogodke si lahko pogledate na [FB strani TVU](#) in FB straneh prirediteljev.

Uvodni dogodek TVU je bilo tudi letos nacionalno odprtje, na katerem smo 15. maja v Črnomlju pod taktirko Zavoda za izobraževanje in kulturo Črnomelj ([ZIK Črnomelj](#)), nosilca te osrednje državne prireditve TVU in prve Parade učenja 2015, zaplesali Kolo vseživljenjskega učenja, še prej pa podelili priznanja navdihujočim [novim dobitnikom priznanj](#) (na fotografiji). Skupaj s Črnomaljci smo se veselili njihove vpetosti v kulturno dediščino kraja in okolice, podjetniškega duha, ki bo bistveno omilil siceršnjo družbenoekonomsko krizo, ter medgeneracijskih srečanj, kjer znanje prehaja iz generacije v generacijo in se bogati pri vseh vključenih. Navdušili smo naše goste iz tujine – sodelavce v projektu Učenje za boj proti revščini ([Learning to Tackle Poverty](#) – LTP) iz sedmih držav, nizozemsko študijsko skupino, ki se je k nam prišla učiti promocijskih prijemov, ter kolege s Hrvaške, ki – tudi sami prepričani zagovorniki festivala učenja – so nam prišli izraziti podporo. Nadvse uspešen otvoritveni dogodek je utrl pot tisočerim, ki so mu in mu še bodo sledili v obdobju do 30. junija.



Tudi letos je za dodaten zagon festivalu učenja poskrbela Parada učenja (PU) s sedmimi 'uradnimi' izpeljavami, sofinanciranimi iz programa Erasmus+ (E+), ter [osmimi ponovitvami na prizoriščih iz let 2013 in 2014](#). Parade učenja so spet pritegnile številne partnerje na lokalni ravni, uživale podporo županov in lokalnih medijev ter nagovorile najširšo javnost. Na nekaterih prizoriščih jo je zagodlo vreme, saj je bilo treba dogajanje preseliti pod streho in je bil zato odziv naključnih obiskovalcev manjši. Foto utrinki s PU v Črnomlju, Kranju (na fotografiji), na Ptuj, v Celju, Krškem, Ajdovščini in Trbovljah bodo v kratkem objavljeni na [spletnih straneh posameznih nosilcev](#). PU je postala stalnica v TVU, naslednje leto pa jo bomo kot posebno obliko dogodka z dorečeno in preverjeno strukturo umestili v finančni in vsebinski načrt TVU.

Na ACS zdaj pozornost namenjamo še zadnjim [strokovnim dogodkom EPUO](#), ki so letošnjemu TVU oziroma [projektu Uresničevanje Evropskega programa za učenje odraslih \(EPUO\)](#) dodali strokovne razprave in spoznanja. Sicer smo pričakovali, da bo zamisel pristala na plodnih tleh, nismo pa si predstavljali, da bodo dogodki porodili tako močne želje po nadaljevanju in udeležanju pridobljenih priporočil. Te vidike smo vključili v prijavo projekta Uresničevanje EPUO 2015–2017 v Sloveniji in verjamemo, da bodo – skupaj z drugimi dejavnostmi – prepričali sofinancerje, tj. Evropsko komisijo (EK) in MIZŠ.



Ukvarjamo se tudi s pripravo [19. andragoškega kolokvija](#), ki bo povzel bero strokovnih dogodkov EPUO in jih osvetlil še z nekaterih drugih vidikov. Veselimo se tudi uradnega nacionalnega odprtja [Elektronske platforme za učenje odraslih – EPALE](#), ki bo obogatilo program kolokvija in pomeni še en skupni podvig z Nacionalno podporno službo za EPALE na Centru Republike Slovenije za mobilnost in evropske programe izobraževanja in usposabljanja (CMEPIUS). Na dogodku z nazivom 'Zmorem, torej sem!' *Spodbujanje temeljnih zmožnosti odraslih* bomo gostili dve tuji udeleženki – *Helen Casey*, poznavalko področja temeljnih zmožnosti iz Velike Britanije, ter *Géraldine Libreau*, predstavnico EK, zadolženo za EPALE.

Več o nacionalnem odprtju, letošnjem AK, uspešnosti TVU in izvirnosti praznovanja njegove 20. obletnice pa tudi o PU in strokovnih dogodkih EPUO boste lahko prebrali v naslednjih izdajah [TVU novičk](#) in [e-biltena Parade učenja](#), ki ju načrtujemo v poletnih mesecih.

mag. Zvonka Pangerc Pahernik (zvonka.pangerc@acs.si), ACS

MEDNARODNO SODELOVANJE

Mednarodni projekt GOAL

ACS je partner v triletnem (2015–2018) mednarodnem projektu v programu E+ *Svetovanje odraslim v izobraževanju* (*Guidance and Orientation for Adult Learners* – [GOAL](#)). Nosilec projekta v Sloveniji je MIZŠ, drugi partner pa CPI. Poleg Slovenije v projektu sodelujejo še partnerji iz Belgije (koordinatorji projekta), Češke Republike, z Islandije, iz Litve, z Nizozemske ter iz Turčije (tihi partner). Sodelavci Pedagoškega inštituta iz Londona pa bodo skrbeli za evalvacijo projekta ter razvoj metodologije za spremljanje in merjenje učinkov svetovanja.



Cilj projekta je **izboljšati možnosti svetovanja za manj izobražene odrasle v vseh partnerskih državah**, kar bo prispevalo k povečanju vključenosti v vseživljenjsko učenje ter s tem tudi k večji socialni vključenosti in mobilnosti na trgu dela.

Za Slovenijo smo si postavili naslednje cilje:

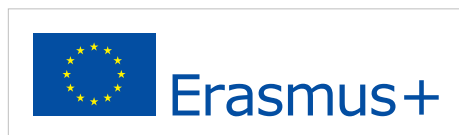
- preučiti potrebe manj izobraženih odraslih po svetovalni dejavnosti za vključitev v izobraževanje in učenje,
- razviti pristope svetovalne dejavnosti za podporo izbranim manj izobraženim skupinam odraslim in jih implementirati,
- opredeliti kompetence, ki jih mora imeti svetovalec za delo z manj izobraženimi odraslimi,
- razviti metodologijo za ovrednotenje rezultatov svetovalne dejavnosti na ravni posameznika,
- izmenjava izkušenj med vključenimi državami s poudarkom na modelih svetovalne dejavnosti in vrednotenja znanja odraslih.

Poleg svetovalne vsebine bo velik poudarek dan tudi evalvaciji: evalvirali se bodo procesi svetovalne dejavnosti za izobraževanje odraslih. Rezultati evalvacije bodo omogočili podrobnejši vpogled v oblikovanje meril, pogojev ter dejavnikov, ki so ključni za uspeh te dejavnosti. Podatke bomo uporabili tudi za razvoj sistemske podpore na ravni urejanja politike in sodelovanja različnih partnerjev za nadgradnjo modelov svetovalne dejavnosti v izobraževanju odraslih v vseh državah partnericah.

Podrobneje je bil projekt predstavljen tudi na letošnjem andragoškem kolokviju 16. junija 2015 v Kranjski Gori.

Mag. Andreja Dobrovoljc (andreja.dobrovoljc@acs.si)

Izobraževanje odraslih DA, vendar za čigav trg dela?



Uresničevanje EPUO je dejavnost, ki je našla svoje mesto tudi v Bosni in Hercegovini (BiH), čeprav država še ni članica EU. Vlogo nacionalnega koordinatorja je prevzela Agencija za predšolsko, osnovno in srednješolsko izobraževanje (Agencija za predšolsko, osnovno i srednje obrazovanje – APOSO), ki je pristojna tudi za izobraževanje odraslih. S skromnimi sredstvi iz programa E+, ki jim jih je namenila EK, so med drugim organizirali konferenco o izobraževanju odraslih. Na dogodek so povabili okrog 50 ključnih nosilcev izobraževanja odraslih z državne in lokalne ravni, želeli pa so spoznati tudi slovenski pristop k uresničevanju EPUO.

Avtorica članka sem jim predstavila *Parado učnja*, strokovne dogodke za spodbujanje temeljnih zmožnosti odraslih in druge vidike našega delovanja v obdobjih 2012–2014 in 2014–2015. V zameno sem lahko prisluhnila njihovem navdušenju nad možnostmi, ki jim jih je odprl podpis sporazuma o koriščenju programa E+, predstavitev nacionalne koordinatorice za EPUO ter nosilec platform EPAL in eTwinning v BiH, pa tudi predavanju o prenovi poklicnega izobraževanja in usposabljanja. S ponosom so predstavili pomemben dokument – Principe in standarde na področju izobraževanja odraslih –, ki jih je sprejel Svet ministrov BiH v aprilu 2014, in pri tem omenili, da so se pri njihovi pripravi precej zgledovali po slovenski zakonodaji na področju izobraževanja odraslih.



V delovnih skupinah smo razpravljali o vzpostavitvi uspešnejšega socialnega dialoga pri urejanju in uresničevanju izobraževanja odraslih, ozaveščanju deležnikov o potrebi po izobraževanju odraslih ter stalnem strokovnem usposabljanju izobraževalcev odraslih. Slednji nimajo možnosti študija andragogike doma, zato se formalno izobražujejo tudi v Srbiji, k neformalnemu usposabljanju pa bo poleg Pedagoškega zavoda odslej prispevala tudi platforma EPAL. Kar zadeva dvigovanje zavesti o pomenu vseživljenjskega učenja, so omenili možnost, da bodo v prihodnje temu namenili več pozornosti, zagovarjali holistični pristop k razvoju človeka in se zgledovali po nas. Pri vprašanju o učinkovitejšem socialnem dialogu pa smo govorili o različnih vidikih. Najbolj me je pretreslo dejstvo, da v šolah, kjer izvajajo programe za poklicno izobraževanje in usposabljanje, vse pogosteje ugotavljajo, da vlagajo v ljudi, ki potem množično odhajajo v tujino, najpogosteje v Slovenijo, Avstrijo in Nemčijo, in so za BiH izgubljena naložba. Izhod vidijo v oživitvi gospodarstva, kar je seveda izredno zahteven izziv. Se kaj podobnega sčasoma obeta tudi nam?

Mag. Zvonka Pangerc Pahernik (zvonka.pangerc@acs.si), ACS

Partnerji v projektu SHAPE smo se srečali v Italiji

Štiri sodelavke ACS smo od 4. do 8. maja sodelovale na tretjem srečanju partnerjev v projektu E+ *Izmenjava dobrih praks na področju izobraževanja odraslih v petih evropskih državah (Shared expertise in provision of adult education in 5 European countries – [SHAPE](#))*, ki smo ga v e-Novičkah že predstavili ([november 2014](#), [marec 2015](#)).

Seminar je potekal v mestu Reggio Emilia v Italiji, kjer je sedež italijanske partnerske organizacije [IFOA](#). Vsebina seminarja je bila namenjena zagotavljanju kakovosti za področje poklicnega izobraževanja in izobraževanja odraslih ter izmenjavi izkušenj sodelujočih organizacij.

Prvi dan so poleg uvoda v ključno tematiko seminarja (notranje presojanje kakovosti ter evropski EQAVET okvir) potekale predstavitve notranjih sistemov kakovosti partnerskih organizacij. Dr. Tanja Možina je partnerjem v projektu predstavila [slovenski model za samoevalvacijo POKI](#).

Italijanski partnerji so nam drugi dan seminarja v Reggio Emilia pripravili krasen program, ki nas je peljal od preteklosti v prihodnost. Obiskali smo Muzej industrijske dediščine, kjer nam je po ogledu predstavnik regije Emilia-Romagna predstavil regionalno politiko za zagotavljanje kakovosti na ravni poklicnega izobraževanja in usposabljanja. Popoldne smo obiskali park znanosti in tehnologije blizu Modene (Science and Technology Park of Mirandola), kjer smo si ogledali najnovejše raziskovalne laboratorije s področja biotehnologije (Istituto Tecnico Superiore per il biomedicale), primer odlične prakse sodelovanja javnega in zasebnega sektorja ter lokalnega okolja (na fotografiji).



Tretji dan so potekale predstavitve ključnih kazalnikov in kriterijev za presojanje kakovosti izobraževanja odraslih, ki jih uporabljajo partnerske organizacije. Slovenske kazalnike kakovosti izobraževanja odraslih je predstavila Jasmina Orešnik Cunja, mag. Andreja Dobrovoljc pa je predstavila model presojanja in razvijanja kakovosti v središčih ISIO ter primere kazalnikov.

O vsem, kar smo še doživeli na enotedenskem srečanju in o načrtih v prihodnje, lahko preberete v [daljšem članku](#).

Jasmina Orešnik Cunja (jasmina.oresnik.cunja@acs.si), ACS

TVU 2015 je obogatilo srečanje s tujimi gosti



Na nacionalnem odprtju TVU-ja in PU v Črnomlju, Kranju ter na Ptuju smo letos gostili štiričlansko nizozemsko delegacijo. Njeni člani organizirajo festival učenja na Nizozemskem ([Festival van het Leren](#)) in

zato želijo v okviru svojega projekta *Evropski doprinos k festivalu učenja na Nizozemskem (European input in the Dutch Learning Festival)* v Sloveniji, Walesu in na Irskem pridobiti nove izkušnje in poglede na to vrsto prireditve.

Gostom smo pripravili pester petdnevni program dejavnosti. Najprej so se nam 15. maja pridružili na slavnostnem [nacionalnem odprtju TVU](#) in [PU v Črnomlju](#), kjer so navezali stike z [dobitniki priznanj ACS za promocijo učenja in znanja odraslih 2014](#) in se seznanili z njihovimi zgodbami. Ob koncu dneva so bili v Metliki deležni nadvse zanimive učne izkušnje, peke tradicionalne belokranjske pogače.



Naslednji dan sta v sklopu delavnice (na fotografiji zgoraj) svoje 20-letne izkušnje s projektom TVU z gosti delili ekipi TVU z ACS in ZIK Črnomelj. Predstavili smo jim [ACS](#), projekt [TVU](#) in [PU](#), ki poteka v okviru projekta [EPUO](#), kot primera dobre prakse ozaveščanja javnosti o pomenu in pojavnih oblikah izobraževanja odraslih, ter potek mednarodne raziskave o temeljnih zmožnostih odraslih – [PIAAC v Sloveniji](#). Podrobneje so spoznali slovenske promocijske prijeme pri vključevanju [zgodb dobitnikov priznanj ACS](#) v ozaveščanje različnih javnosti, partnerstvih in sponzorstvih ter s tem uveljavljanju [glasu učečih se](#). V okolici Dragatuša smo nato obiskali prireditvi TVU, na katerih smo spoznali belokranjska umetnika, Vero Vardjan in Dirka Heija, ki sta se nas s svojima življenjskima zgodbama ter umetniškimi deli zelo dotaknila. Prireditvi je organiziral koordinator TVU v Beli krajini, [ZIK Črnomelj](#).

Kje so jih gostili v ponedeljek in torek, pa lahko preberete v [daljšem članku](#).

Nizozemski gostje so z obiska na vseslovenskem prazniku učenja odnesli mnogo navdihujočih spoznanj, ki jih morda privzamejo in prikrojijo svojim razmeram, za kar gre zahvala tudi omenjeni lokalni mreži TVU.

Mateja Pečar (mateja.pecar@acs.si), ACS

Mednarodni andragoški simpozij posvečen zagotavljanju kakovosti v izobraževanju odraslih



Agencija za strokovno izobraževanje in izobraževanje odraslih na Hrvaškem ([Agencija za strokovno obrazovanje i obrazovanje odraslih](#)) vsako leto maja prireja [mednarodni andragoški simpozij](#). Tokratni dogodek je bil namenjen razvoju in zagotavljanju sistema kakovosti v izobraževanju odraslih.

Simpozija, ki je bil v Zadru 28. in 29. maja 2015 ([program](#)), se je udeležilo okoli 120 strokovnjakov in praktikov iz BiH, s Hrvaške, iz Makedonije in Srbije. Pridružilo se jim je tudi [pet izbranih strokovnjakov s Češke, z Irske, iz Slovenije, Švice in Velike Britanije](#), ki so že prvi dan predstavili svoje plenarne prispevke:

- *Roisin Sweeney*, vodja akreditacijskega programa pri državni agenciji Kakovost in kvalifikacije Irska ([QQI](#)), je predstavila sistem in pristope zagotavljanja kakovosti programov skozi akreditacijo le-teh v odnosu na irski nacionalni okvir kvalifikacij ([Quality Assurance in VET in Ireland An Evolutionary Approach](#)).
- *Erika Konupčíková* (na fotografiji), izvršna direktorica Združenja organizacij za izobraževanje odraslih na Češkem ([AIVD ČR](#)), je predstavila projekt akreditacije organizacij za izobraževanje odraslih na področju zagotavljanja kakovosti in njihovega petstopenjskega razvrščanja ([Achievements in Quality Assessment](#)).



- *Ruth Jermann*, višja svetovalka v Švicarski zvezi za izobraževanje odraslih ([SVEB](#)), je predstavila švicarski modularni sistem izobraževanja učiteljev ter sistem zagotavljanja in spremljanja kazalnikov kakovosti pri izvajalskih organizacijah ([eduQwa, the Swiss Quality Label in AE](#)).
- Kot predstavnik Slovenije sem v svojem prispevku ([Razvoj sustava kvalitete na področju obrazovanja odraslih u Sloveniji](#)) predstavil pregled dosedanjega razvojnega dela v sistemu kakovosti v vzgoji in izobraževanju v Sloveniji s poudarkom na področju izobraževanja odraslih.
- *Susan Sheerin*, predstavnica Evropskega združenja za zagotavljanje kakovostnega jezikovnega servisa ([EAQUALS](#)), pa je predstavila zagotavljanje kakovosti jezikovnega izobraževanja preko ključnih deležnikov v procesu učenja tujih jezikov ([What does quality look like?](#)).

Vabim vas, da si nadaljevanje članka preberete [tukaj](#), več informacij o dogodku pa dobite na spletni strani <http://andragoski-simpozij.weebly.com>.

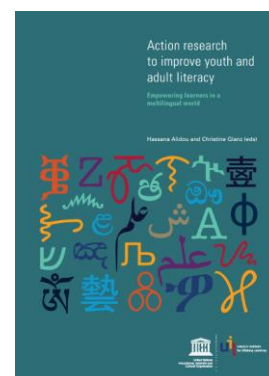
Mag. Andrej Sotošek (andrej.sotosek@acs.si), ACS

POMEMBNE PUBLIKACIJE

Vodič o akcijskem raziskovanju za izboljšanje pismenosti mladih in odraslih

Unescov inštitut za vseživljenjsko učenje ([Unesco Institute for Lifelong Learning – UIL](#)) je v sodelovanju z Unescovim Večsektorskim regionalnim uradom za Zahodno Afriko v Abuji objavil vodič o tem, kako lahko ukrepi raziskave okrepijo izobraževanje in učenje mladih ter odraslih na področju pismenosti.

Vodič z naslovom *Aksijsko raziskovanje za izboljšanje pismenosti mladih in odraslih* ([Action research to improve youth and adult literacy](#)) je mogoče uporabiti kot vir za usposabljanje izobraževalcev odraslih ter izvajanje sodelovalnega (collaborative) raziskovalnega procesa in tistega z udeležbo (participatory).



Vir: [spletna stran UII](#)

Priredila: Mateja Pečar (mateja.pecar@acs.si), ACS

Izšla je raziskava Dejavno staranje v Sloveniji

Pojem dejavnega staranja srečujemo domala na vsakem koraku, pa vendar se največkrat razume le kot podaljšano delovno aktivno obdobje ali kot medgeneracijska solidarnostna pogodba. Malo vemo o tem, katere kompetence naj imamo za to, da bi se lahko starali dejavno, kako na njihov razvoj vplivajo nacionalne in druge zakonske podlage, politike in strategije, kako dejavno staranje doseči skozi življenje in v poznejših letih življenja. Tem vprašanjem se posvečajo v raziskavi [Dejavno staranje v Sloveniji](#).

Raziskava Slovenske univerze za tretje življenjsko obdobje (SUTŽO) razkriva politično in prebivalstveno ozadje učenja in izobraževanja starejših Sloveniji s pregledom najpomembnejše zakonodaje, daje konceptualni pogled na dejavno staranje v Sloveniji, nudi pregled kompetenc starejših ter predstavi strategije in akcijske načrte v podporo starejšim.

Vira: [Novice U3 – 5 2015](#), uvod raziskave

Priredila: Nevenka Kocijančič (nevenka.kocijancic@acs.si), ACS

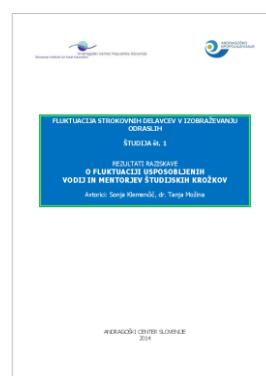
Rezultati raziskave o fluktuaciji usposobljenih vodij in mentorjev študijskih krožkov

O izdaji šestih analitičnih študij, s katerimi smo ugotavljali, kolikšna je fluktuacija izobraževalcev odraslih, ki so se usposobili v programih temeljnega usposabljanja za izvajanje določene vloge, smo poročali v prejšnji številki e-Novičk. Tokrat vam na kratko predstavljamo prve tri.

V raziskovalni študiji z naslovom [Rezultati raziskave o fluktuaciji usposobljenih vodij in mentorjev študijskih krožkov](#) sta avtorici *Sonja Klemenčič* in *dr. Tanja Možina* iskali odgovore na temeljna vprašanja:

- Ali imamo za izvajanje študijskih krožkov (ŠK) dovolj usposobljenih vodij in mentorjev?
- Kolikšen je obseg fluktuacije med usposobljenimi vodji in mentorji ŠK-jev – ali je v pričakovanem obsegu, je večji ali manjši?
- Kateri so najpogostejši vzroki za fluktuacijo med usposobljenimi vodji in mentorji ŠK-jev?
- Kako lahko vplivamo na zmanjšanje fluktuacije z odpravljanjem tistih vzrokov za fluktuacijo, na katere lahko vplivamo?
- Na kolikšen delež fluktuacije lahko v prihodnje računamo in zato pravočasno načrtujemo in izpeljujemo usposabljanje novih vodij in mentorjev, da ne bi prihajalo do motenj v izvajanju ŠK-jev?

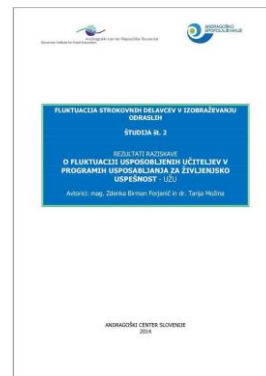
Priredila: Neda Đorđević (neda.dordevic@acs.si), ACS



Rezultati raziskave o fluktuaciji usposobljenih vodij in mentorjev v programih usposabljanja za življenjsko uspešnost

V drugi od študij, ki obravnavajo fluktuacijo usposobljenih učiteljev, sta avtorici, *mag. Zdenka Birman Forjanič* in *dr. Tanja Možina*, raziskali ta pojav v programih usposabljanja za življenjsko uspešnost (UŽU). Zanimalo ju je:

- Ali imamo za izvajanje programov UŽU usposobljenih dovolj učiteljev?
- Ali je fluktuacija med usposobljenimi učitelji UŽU v pričakovanem obsegu?
- Kaj so najpogostejši vzroki za fluktuacijo med usposobljenimi učitelji, ki izvajajo različne programe UŽU?
- Ali lahko vplivamo na zmanjšanje vzrokov za fluktuacijo in kako?
- Na kolikšen delež fluktuacije lahko v prihodnje računamo in tako pravočasno načrtujemo in izpeljemo usposabljanje novih učiteljev UŽU?



Rezultate analize lahko preberete v [publikaciji](#).

Priredila: Neda Đorđević (neda.dordevic@acs.si), ACS

Raziskava o fluktuaciji usposobljenih mentorjev v programu PUM

V separadni študiji z naslovom [Rezultati raziskave o fluktuaciji usposobljenih mentorjev v programu Projektno učenje za mlajše odrasle \(PUM\)](#) sta avtorici, *Sonja Klemenčič* in *dr. Tanja Možina*, iskali odgovore na naslednja temeljna vprašanja:

- Ali imamo za izvajanje programa PUM dovolj usposobljenih mentorjev PUM?
- Kolikšen je obseg fluktuacije med usposobljenimi mentorji PUM?
- Kateri so najpogostejši vzroki za fluktuacijo med usposobljenimi mentorji PUM?
- Kako lahko vplivamo na zmanjšanje fluktuacije z odpravljanjem tistih vzrokov za fluktuacijo, na katere lahko vplivamo?
- Na kolikšen delež fluktuacije lahko v prihodnje računamo in zato pravočasno načrtujemo in izpeljemo usposabljanje novih mentorjev PUM, da ne bi prihajalo do motenj v izvajanju programa?



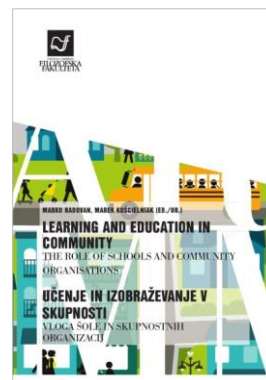
Publikacija je objavljena v [spletni knjižni polici izobraževalne dejavnosti ACS-a](#).

Priredila: Neda Đorđević (neda.dordevic@acs.si), ACS

Avtorji nove monografije želijo poudariti koncept skupnosti za vse starosti

Novo monografijo *Učenje in izobraževanje v skupnosti, vloga šole in skupnostnih organizacij = Learning and education in community (the role of schools and community organisations)* smo napovedali že v [februarski številki](#), ko smo poročali o Pedagoško-andragoških dnevih (PAD) 2015. Njena urednika sta *Marko Radovan* in *Marek Koscielniak*.

Delo je rezultat sodelovanja med raziskovalci Jagelonske univerze v Krakovu in Univerze v Ljubljani. Avtorji se osredotočajo na skupnost ter vlogo učenja in izobraževanja pri razvoju inkluzivne skupnosti. »Taka skupnost predstavlja politike in prakse, ki naj bi krepile tako individualni življenjski razvoj kot tudi razvoj družin, sosesk, skupnosti in institucij.« Opozarjajo na pomembnost izobraževanja in učenja odraslih v skupnosti tako za osebni razvoj kot tudi za skupnost. Med avtorji prispevkov so Sabina Jelenc Krašovec, Borut Mikulec, Petra Gregorčič Mrvar, Jana Kalin, Marijanca Ajša Vižintin, Barbara Šteh, Monika Govekar Okoliš in Nives Ličen.



Knjigo sestavljajo trije deli, od katerih se prvi nanaša na teoretične osnove za razumevanje učenja skupnosti, drugi del predstavlja problematiko šole in njeno vlogo v skupnosti, tretji pa prikazuje nekatere praktične primere učenja skupnosti v Sloveniji in na Poljskem. Monografija je že na naših knjižnih policah.

Povzela Simona Kavčič (simona.kavcic@acs.si), ACS

Promocijska knjižica o pristopu k samoevalvaciji POKI v dveh jezikih

V mednarodnem projektu *Izmenjava dobrih praks na področju izobraževanja odraslih v petih evropskih državah* (*Shared expertise in provision of adult education in 5 European countries – SHAPE*) se nam je pokazala priložnost, da **slovenski pristop k samoevalvaciji izobraževanja odraslih POKI** predstavimo pregledno in kratko tudi v tiskani obliki. Tako smo se odločili za oblikovanje in tisk promocijske knjižice v dveh različicah – angleškem in slovenskem jeziku.



V knjižici so predstavljena izhodišča, na katerih pristop temelji, strokovna načela, h katerim je spodbujena organizacija, ki uporablja ta pristop, krog kakovosti modela POKI in po korakih tudi sam postopek, ki mu sledi organizacija, ki izobražuje odrasle ter načrtuje in izvaja samoevalvacijo po modelu POKI. Predstavili smo vse tisto, kar organizacija v celotnem procesu vpelje v svoj notranji sistem kakovosti.

Na kratko so predstavljene še druge vsebine s področja kakovosti izobraževanja odraslih, ki jih razvija in usmerja ACS – na primer oblike zunanjih presoj, s katerimi je mogoče nadgraditi notranje sisteme kakovosti, in vloga svetovalca za kakovost izobraževanja odraslih. Prikazana je vloga ACS pri razvoju notranjih in zunanjih pristopov za opredeljevanje, presojanje in razvijanje kakovosti izobraževanja odraslih in predstavljeni programi usposabljanja in spopolnjevanja ter strokovna literatura v podporo procesom samoevalvacije in zunanje evalvacije.

Slovensko knjižico z naslovom *Pristop k samoevalvaciji Ponudimo odraslim kakovostno izobraževanje – POKI* in njeno angleško različico *Approach to self-evaluation Offering Quality Education to Adults – OQEA* najdete tudi v Knjižni polici na spletni strani <http://kakovost.acs.si>.

Jasmina Orešnik Cunja (jasmina.oresnik.cunja@acs.si), ACS

Ustvarjalen priročnik Zgodba o vzglavniku in odeji

Kreativnost, medsebojno sodelovanje, prepletanje svežih idej in notranji navdih mladih deklet (*Patricija Krajncič, Lili Hliš, Rebeka Horvat*), združenih v ŠK-ju, ki deluje v Animaciji, d.o.o., na Ptuju, se je strnilo v uporaben priročnik.

Prvotni cilj – obnovitev znanja angleškega jezika v ŠK-ju – je skupino pod mentorstvom *Janje Murko* in *Leonide Ladinek* gнал naprej. Našel se je skupen interes – delo z otroki –, in tako so svojo zgodbo povzele v moto priročnika. Pravljíčno potovanje dveh prijateljev (»Na« in »Smeh«) skozi gozd se prepleta z razdelanimi preprostimi teoretičnimi vložki, kjer se skozi igro ozaveštuje pomembne veščine, kot so razmišljanje, sodelovanje, prilagajanje ...



Ekipi so se pridružil še *Polona Šibila, Vesna Govedič* in *Mojca Prigl*. Kreativno idejo je dodelala *Lucija Kušar*: »Slučajno je padla ideja z moje stroke, kar zadeva tekstilstvo, da bi izdelale odejo, na kateri bi lahko bile tudi določene vsebine, preko katerih se lahko uči angleški jezik in se skozi to izpeljejo še druge ideje.« Odlična sestava priročnika je pritegnila tudi *Vesno Hojnik Meznarič*, ki se je pridružila skupini in prevedla priročnik še v nemški jezik.

Delo v skupini, razvoj kreativnosti in idej, doslednost, samozavest, možnost interpretacije in izražanja so le nekatere prednosti, ki jih prinaša [priročnik v slovenskem](#) jeziku ter tudi v [angleškem](#) in nemškem. Prevod priročnika v angleški in nemški jezik za lastno uporabo, ki sicer ne bo šel v tisk, prinaša še eno pomembno lastnost – uporabo pri učenju angleškega in nemškega jezika. Za grafično podobo priročnika je poskrbel *Bine Gegić* in tako zaključil krog ustvarjanja študijske skupine.

Mojca Prigl, ŠK Ustvarjanje motivacijskega priročnika

IZ DRUGIH VIROV

Pobuda o interesni skupini za vseživljenjsko učenje na ravni EU uspela



V [lanski novembrski izdaji e-Novičk](#) smo poročali o skupni akciji ACS in ADS, da nad pobudo predstavnikov civilne družbe – Evropskega združenja za izobraževanje odraslih (European Association for the Education of Adults – [EAEA](#)) in Platforme evropske civilne družbe za vseživljenjsko učenje (The European Civil Society Platform on Lifelong Learning – [EUCIS-LLL](#)) – o ustanovitvi medsektorske skupine za vseživljenjsko učenje v evropskem parlamentu (EP) navdušimo tudi slovenske poslance.

Pred kratkim smo prejeli obvestilo EAEA, da se je skupina šestih članov EP, ki jih vodi finska članica *Sirpa Pietikäinen* in v kateri je tudi slovenski predstavnik, *dr. Milan Zver*, dejansko vzpostavila, se poimenovala 'interesna skupina' in se prvič sestala 16. aprila v Bruslju. Sodelovali so še člani EP iz Združenega kraljestva, Belgije, s Poljske in iz Madžarske.

Program nove zasedbe EK je vse prej kot holistično zasnovan, zato bo skupina zagovarjala vseobsegajoč in medsektorski pristop k izobraževanju odraslih, kjer ne gre le za zaposlovanje, temveč tudi za osebni razvoj

posameznika ter socialno vključenost, dejavno državljanstvo in še marsikaj. V obdobju 2015–2016 bo skupina svoja prizadevanja osredinila na slogan *Vključujoče izobraževanje za vključujočo družbo*, saj razumejo boj proti neenakosti v izobraževanju kot nujen pogoj za doseganje ciljev ekonomskih in izobraževalnih strategij do leta 2020. Prizadevali si bodo za vzpostavitev mostov med socialnimi, zaposlovalnimi in izobraževalnimi politikami pa tudi med nosilci politike, praktiki in raziskovalci v izobraževanju odraslih.

Naslednji sestanek interesne skupine bo še pred poletjem.

Vir: spletna stran EAEA, [22. april 2015](#)

Priredila: mag. Zvonka Pangerc Pahernik (zvonka.pangerc@acs.si), ACS

Izšla je druga številka glasila InfoNet Newsletter v letu 2015

Vabimo k branju [druge letošnje številke](#) glasila *InfoNet Newsletter*, kjer beremo o letni konferenci InfoNeta v Lizboni. Med srečanjem smo ovrednotili delo v projektu ne samo v preteklem letu, temveč v vseh desetih letih delovanja InfoNeta. Glavna razprava na konferenci in najpomembnejša odločitev je bila združitev InfoNeta s finsko revijo Vseživljenjsko učenje v Evropi ([Lifelong Learning in Europe – LLinE](#)). Ta odločitev je posledica tesnega sodelovanja v zadnjih treh letih in dejstva, da se projekt InfoNet septembra zaključi. Več o tem mejniku lahko preberete v članku, ki ga je napisal Michael Sommer.



V ospredju so naslednji članki:

- *Michael Sommer* je avtor prvega članka z naslovom *Združitev Infoneta in LLinE: Nova spletna revija o izobraževanju odraslih od septembra 2015 dalje* (<http://www.infonet-ae.eu/articles-european-affairs-27/2236-infonet-and-lline-to-merge-new-online-adult-education-magazine-from-september>)
- sodelavka ACS, *Simona Kavčič*, predstavlja Markovo zgodbo o tem, kako živeti s knjižnico (<http://www.infonet-ae.eu/articles-national-affairs/2241-to-socialize-to-learn-to-grow-personally-to-live-with-your-library>)
- *Bernadette Brady* piše o izobraževanju na Irskem in se sprašuje, ali so obeti za Irsko dobri (<http://www.infonet-ae.eu/articles-national-affairs/2240-education-at-a-glance-a-promising-outlook-for-ireland>).

Na [portal InfoNeta](#) so objavljeni še mnogi drugi zanimivi članki.

Vabimo vas tudi, da obiščete tudi [FB stran InfoNeta](#).

Vir: spletna stran InfoNeta

Priredila: Mateja Pečar (mateja.pecar@acs.si), ACS

Od 1623 jih le 48 nosi žensko ime

Študijska skupina na UTŽO Ljubljana *Trgi ulice in stavbe okrog nas* pod vodstvom arhitektke *Mete Kutin* se zaveda, da urbani prostor odlikava družbena razmerja in vrednote. »Kako je z ženskami v urbanem prostoru? Kako se kaže njihov družbeni položaj v tem prostoru?« so se vprašale članice tega ŠK-ja. Porodila se je zamisel, da bi preučevale predvsem ulice z ženskim imenom. Od 1623 ljubljanskih ulic jih le 48 nosi žensko ime in celo med njimi prevladujejo imena vojnih herojnih. Njihova imena bolj slavijo odporniško gibanje kot njihove osebne zasluge. Med vsemi je le *Josipina Turnograjska* našla prostor v centru mesta. *Luiza Pesjakova*, *Alma Sodnik* in druge so na mestnem robu ali celo z njihovim imenom ne poimenujejo ulice, marveč brezobličen prostor med stanovanjskimi bloki.

Ob raziskovanju položaja ženske v družbi in razmerja (ne)enakost spolov, ki se odlikavajo v urbanem prostoru, je nastala razstava, kjer so članice izmed 48 ulic, poimenovanih po ženskah, izbrale tistih 12, ki nosijo imena po slovenskih znanstvenicah, kulturnicah in filozofinjah.



Vabljeni k ogledu razstave in razmisleku, s kakšnimi pomeni povezujemo izbrane ljubljanske ulice in katere zgodbe nam ponujajo, da jih pripovedujemo. Razstavo, ki so jo pripravile *Nadja Agrež*, *Francka Bizilj*, *Ana Zalar*, *Vida Vilhar Pobegajlo* (fotografije ulic) in *Meta Kutin* (mentorica), si lahko do konca oktobra 2015 ogledate v dvorani UTŽO, Poljanska cesta 6, pritličje levo. Potrebna je predhodna najava (T: 01 4332 090).

Vira: [Novice U3 – 4 2015](#), Spletni dnevnik EPAL, [7. maj 2015](#)

Priredila: Nevenka Kocijančič (nevenka.kocijancic@acs.si), ACS

Majska izdaja revije Skillset and Match je posvečena dosežkom poklicnega izobraževanja in usposabljanja v zadnjih 40 letih



V [posebni izdaji revije Skillset and Match](#), ki je pravkar izšla, so predstavljeni dosežki poklicnega izobraževanja in usposabljanja v zadnjih 40 letih in prihodnji izzivi.

Številka prinaša članke evropskih politikov, med njimi: *Martina Schulza*, predsednika EP (*Europe counting on Cedefop's input*), *Yiannisa Boutarisa*, župana Soluna (*Planting seeds of change*), *Thomasa Händela*, predsednika Odbora za zaposlovanje in socialne zadeve v EP (*Using training systems for new pathways to jobs*), *Marianne Thyssen*, evropske komisarke za zaposlovanje, socialne zadeve, strokovno usposobljenost in mobilnost delovne sile (*Delivering results*), in *Jamesa Calleja*, direktorja Evropskega centra za razvoj poklicnega izobraževanja in usposabljanja (*European Centre for the Development of Vocational Training Cedefop*), ki se ozira na vlogo Evropskega centra za razvoj poklicnega izobraževanja in usposabljanja (European Centre for the Development of Vocational Training – Cedefop) v prihodnje.

Če vas ob tem zanima še to, kako je bil Cedefop ustvarjen, kakšen je vpliv politike poklicnega izobraževanja in usposabljanja, kaj je Europass, pregled 40-letnega delovanja ..., vas vabimo, da jubilejno izdajo preberete.

Vir: spletna stran Cedefopa, [12. maj 2015](#)

Priredila: Nevenka Kocijančič (nevenka.kocijancic@acs.si), ACS

Izšla je deseta številka glasila CONFINTEA VI

V majski številki glasila CONFINTEA IV ([CONFINTEA VI Follow-up News Bulletin, no.10](#)) lahko preberete, da je Unescova revizija Priporočila 1976 o razvoju izobraževanja odraslih ([Recommendation on the development of adult education](#)), ki ga določa Belemski akcijski načrt, v zaključni fazi. Potem ko so države članice v začetku leta prispevale svoje pripombe in predloge, je zdaj na spletni strani UIL objavljen revidiran osnutek Priporočila za učenje in izobraževanje odraslih ([Draft UNESCO Recommendation on Adult Learning and Education](#)), ki bo predmet razprave na 38. zasedanju Generalne konference konec leta 2015.



V nadaljevanju sledi poziv k oddaji prijav v okviru programa štipendij CONFINTEA za leto 2015 in povzetek dejavnosti Šeste mednarodne konference o izobraževanju odraslih – CONFINTEA VI v Afriki. Seznanite se lahko z drugim od treh študijskih poročil v okviru projekta Vpliv izobraževanje na daljavo na učenje odraslih ([Impact of Distance Education on Adult Learning – IDEAL](#)).

Novice zaključuje povabilo na 9. svetovno skupščino ([IX ICAE World Assembly: Global Commitments – Local Practices](#)) Mednarodnega sveta za izobraževanje odraslih ([International Council for Adult Education – ICAE](#)) z naslovom *Globalne zaveze – lokalne prakse*, ki je bila od 11. do 14. junija 2015 v Montrealu. Gre za enega ključnih mednarodnih srečanj civilne družbe na področju vseživljenjskega učenja in izobraževanja odraslih, kjer bodo udeleženci s skupnimi močmi opredelili načine, kako se lahko civilna družba na lokalni, regionalni in globalni ravni mobilizira in zagotovi, da bo izobraževanje odraslih prispevalo k soustvarjanju sveta, kakršnega si želimo.

Vir: Spletna stran UIL

Priredila: Mateja Pečar (mateja.pecar@acs.si), ACS

Objavljen članek o trendih v izobraževanju odraslih v Sloveniji



Na [portalu InfoNet](#) so objavili članek mag. Petra Beltrama (ACS) o trendih v izobraževanju odraslih pri nas. Slovenija se je odločila za širši koncept izobraževanja odraslih. Ozaveščanje o nevarnostih za zdravje, podnebnih spremembah ter varovanju naravne in kulturne dediščine so novi elementi slovenskega izobraževanja odraslih. To ustvarja nove izzive pri zagotavljanju kompetenc izobraževalcev ter pri spremljanju in vrednotenju dejavnosti. V strateškem razvojnem dokumentu, [ReNPIO 13–20](#), so se nosilnima ministrstvom, pristojnima za izobraževanje in za delo, s svojimi programi tako pridružila še ministrstva za zdravje, kmetijstvo in okolje, kulturo in notranje zadeve.

Več pa lahko preberete v članku z naslovom [Slovenia decides for a broader concept of adult education](#).

Vir: portal InfoNet, [19. maj 2015](#)

Priredila: Nevenka Kocijančič (nevenka.kocijancic@acs.si), ACS

Izšla je četrta številka e-Glasila projekta e-RR

Projekta *e-Roma Resource* (e-RR), ki ga koordinira [RIC Novo mesto](#), smo predstavili že v [lanski septembrski številki e-Novičk](#).

Tokrat vas vabimo k branju [četrte številke](#) e-glasila *eRoma Resource project*, *eNewsletter*.

V njej poročajo o nastajanju nove platforme za podporo v procesih integracije Romov ter o internih usposabljanjih, na katerih so projektni partnerji usposobili svoje sodelavce za vnos vsebin in gradiv na portal ter hkrati z njimi ocenili vsebino, strukturo in obliko, uporabnost platforme ter proces vnosa vsebine in gradiv; pišejo o projektu, ki ga je LU Kočevje zaključila lani (2011–2014) in je pripomogel k številčnejšemu vključevanju Romov v osnovno šolo in vrtce; obveščajo o novem orodju za preučevanje in pospeševanje vključevanja Romov na Hrvaškem in praznovanju Mednarodnega dneva Romov v Parizu; pišejo o februarjem srečanju partnerjev v projektu e-Roma resource, ki je bil v Krakovu na Poljskem.



Več o projektu lahko preberete tudi na [projektne spletni strani](#).

Vir: spletno sporočilo, 26. maj 2015

Priredila: Nevenka Kocijančič (nevenka.kocijancic@acs.si), ACS

Program po meri delodajalcev



V četrtek, 28. maja, je bil v Mestni knjižnici Ljubljana (MKL) [strokovni dogodek projekta EPUO](#) z naslovom [Razvoj zmožnosti, potrebnih za delo](#). Na njem so med drugim predstavili dobre prakse razvoja tovrstnih zmožnosti. *Antonija Pezdirc Tandler* (ZRSZ) je v svojem prispevku z naslovom *APZ – Kako odgovoriti na potrebe trga dela?* (na fotografiji) spregovorila tudi o programih (t. i. programi tailor-made), ki jih zavod pripravlja skupaj z različnimi zbornicami, strokovnimi združenji in izobraževalnimi ustanovami za potrebe konkretnih delodajalcev, ki ne dobijo ustreznih usposobljenih kadrov za opravljanje določenih poklicev. Eden takšnih je [Program usposabljanja za operativnega tehnologa v kemijski industriji \(POT-Ke\)](#), ki so ga predstavili konec marca v prostorih Gospodarske zbornice Slovenije (GZS).

Usposabljanje po tem programu je **namenjeno** predvsem brezposelnim gimnazijskim maturantom. Konec februarja letos jih je bilo pri ZRSZ prijavljenih 7.299. Ti so med svojim rednim šolanjem pridobili osnovne, predvsem teoretične kompetence, primanjkuje pa jim specifično strokovno in praktično znanje, ki je potrebno za

delo operativnega tehnologa v kemijski industriji, pa tudi znanje s področja varovanja zdravja in okolja, ki je za kemijsko industrijo še posebej pomembno.

Izvajalec programa POT-Ke – Združenje kemijske industrije pri GZS – je vpisan v register zunanjih izvajalcev programov aktivne politike zaposlovanja (APZ) pri ZRSZ. Kandidati, ki so usposabljanje začeli 23. marca 2015, se v programu, ki traja tri mesece, večinoma usposabljujejo tudi praktično, tako v kemijskem laboratoriju in računalniški učilnici kot v podjetjih kemijske in farmacevtske industrijske. Potencialno bodo kandidati v nadaljevanju lahko pridobili nacionalno poklicno kvalifikacijo (NPK).

Nabor kandidatov so izvedli na ZRSZ. Povabilo za vključitev v POT-Ke so posredovali 1.500 brezposelnim, ki so ustrezali pogojem. Odzvalo se jih je 150, predvsem mladih brezposelnih, ki so se na Zavodu udeležili skupinske predstavitve programa, oddali svoj življenjepis in s svetovalci opravili selekcijski razgovor. Ker so bila mesta za vključitev omejena, je Zavod v sodelovanju z izvajalcem izbral 34 motiviranih kandidatov, ki se jim zdi kemija zanimiva, jih zanimata naravoslovje in tehnika ter bi želeli delati v kemijski oziroma farmacevtski industriji.

Udeležencem tega programa usposabljanja se bodo povečale možnosti za zaposlitev tako v kemijski industriji, ki je v Sloveniji perspektivna dejavnost, kot v drugih predelovalnih dejavnostih, kot so papirna, lesna, elektro- in elektronska industrija oziroma povsod, kjer so ta znanja potrebna.

Vabimo vas, da si predstavitev programa ogledate na [posnetku](#).

Vir: spletna stran ZRSZ, [24. marec 2015](#)

Priredila: Nevenka Kocijančič (nevenka.kocijancic@acs.si), ACS

Premierno predvajanje kratkih filmov

V evropskem projektu *Evropski film za dejavno staranje* (*European cinema for Active Ageing – CINAGE*), ki smo ga že večkrat predstavili v našem glasilu: [maj–junij 2014](#), [januar 2015](#), [marec 2015](#)), so se avtorji izvirno približali dejavnemu staranju in dejavnim poznejšim letom življenja.



Aprila (od 16. do 18.) so slovenski partnerji pripravili projektno srečanje v Ljubljani. Vrh tega srečanja je bila nedvomno projekcija dvanajstih kratkih igranih filmov, ki so jih starejši ustvarili v štirih državah, z njimi pa osvetlili kompetence dejavnega staranja (finančno-ekonomske, emocionalne, učne, tehnološke, kompetence dejavnega državljanstva itd). Kompetenca, ta sodobni izraz, ki ga srečujemo vsepovsod, ni nič drugega kot znanje, ne tisto papirnato, marveč tisto, ki ga prelijemo v dejanja in delovanje. Filmi niso bili avtobiografski.

Življenjske zgodbe na platnu ne bi bile filmske zgodbe, če se ne bi tega naučili. V nekaterih deželah so dali poudarek filmski zgodbi, v Sloveniji so želeli upodobiti našete kompetence. Pravijo, da jim je uspelo.

Slovenska univerza za tretje življenjsko obdobje (SUTŽO) je 2. junija v sodelovanju z Akademijo za gledališče, radio, film in televizijo (AGRFT) in Slovensko kinoteko pripravila premierno projekcijo kratkih filmov

CINAGE in pogovor z ustvarjalci. Avtorji, starejši študenti SUTŽO in njihovi mentorji, študenti AGRFT, so veseli, da jih bodo lahko kmalu predstavili tudi mednarodnemu občinstvu na filmskem festivalu v Leedsu.

Viri: [Branjevec, Nalezljivo veselje in Pravica do avanture so naslovi treh novih CINAGE kratkometražnih filmov](#), [Novice U3 – 5 2015](#) in [Novice U3 – 6 2015](#)

Priredila: Nevenka Kocijančič (nevenka.kocijancic@acs.si), ACS

Na InfoNetu je objavljen članek o potrjevanju neformalno pridobljenih znanj



Vabimo k branju članka z naslovom Skrito znanje je zaklad! ([Hidden knowledge is a treasure!](#)), ki ga je pripravila Vera Mlinar, sodelavka ACS. V uvodu predstavlja zanimivo izkušnjo kandidatke v procesu potrjevanja neformalno pridobljenih znanj, spretnosti in kompetenc, ki se je s tem srečala kot brezposelna. Postopek ji je pomagal, da je spoznala, česa je sposobna in katere so njene zmožnosti za delovno mesto, ki si ga je želela. Proces ovrednotenja formalno in neformalno pridobljenih znanj ji je 'dal' veliko – prispeval je k strokovni in osebnostni rasti ter jo motiviral k nadgrajevanju

znanja za poklicno pot.

Priredila: Nevenka Kocijančič (nevenka.kocijancic@acs.si), ACS

Izšla je prva številka Novic ZLUS

Zveza ljudskih univerz Slovenije (ZLUS) je v začetku maja izdala [prvo številko glasila Novice ZLUS](#). V prihodnje želijo z njim vsak mesec obveščati javnost o delovanju njenih članic. ZLUS je združenje 20 LU, ki delujejo po Sloveniji. Javni zavodi za izobraževanje odraslih, ki so prerasla v sodobna andragoška, svetovalna in informacijska središča, imajo dolgoletno tradicijo – prva je bila ustanovljena leta 1921.



Glasilo sestavlja pet sklopov:

- v prvem *Projekt FERFL* so zbrana obvestila o dogodkih, ki se nanašajo na *Program spodbujanja podjetništva z družbenim učinkom FERFL – Vroče ideje za družbeno odgovorno podjetništvo*;
- v drugem predstavljamo delo *Centrov medgeneracijskega učenja* na LU, ki z organizacijo in izvedbo dogodkov skrbijo, da se različne generacije medsebojno družijo, povezujejo ter prenašajo znanja in veščine;
- tretji sklop je namenjen dogajanju v *Tednu vseživljenjskega učenja*;
- četrti sklop so poimenovali *Projekti*, v njem pa predstavljajo različne projekte LU;
- peti sklop pa je namenjen predstavitvi drugih prireditev in dogodkov, ki so jih izpeljali pod okriljem LU.

Medtem ko smo pripravljali dvojno številko glasila, so na ZLUS-u pripravili tudi [junjsko izdajo](#). Prijetno branje obeh številk vam želimo!

Vir: spletni sporočili ZLUS, 8. maj in 4. junij 2015

Priredila: Nevenka Kocijančič (nevenka.kocijancic@acs.si), ACS

EPALE

Uradna otvoritev je bila aprila v Bruslju

15. aprila 2015 je v Bruslju potekala otvoritvena konferenca EPALE, ki se je je udeležilo okoli 250 povabljenih gostov. Iz Slovenije smo dogodek 'od blizu spremljale' *Teja Dolgan* (MIZŠ), *mag. Brigita Kruder* (LU Slovenska Bistrica), *Nada Mulej* (Sledi, d.o.o.) in *Ajda Turk* (CMEPIUS) ter domov odšle polne vtisov in pozitivnih izkušenj, predvsem pa spoznanj, da EPALE ima potencial, ki ga je dobro izkoristiti. Povzetek dogajanja je bil še isti dan objavljen na [portalu EPALE](#).

Dogodek je odprl *Tibor Navracsics* (Evropski komisar za izobraževanje, kulturo, mlade in šport), ki je poudaril pomen EPALE kot mesta srečevanja in sodelovanja, kjer lahko ljudje razvijajo svoje potenciale. Izpostavil je nekaj ključnih družbenih okoliščin, ki dajejo EPALE še večji pomen in vlogo pri reševanju različnih izzivov (demografske spremembe, aktivno državljanstvo idr.). *Michel Servoz* (Generalni direktor generalnega direktorata za zaposlovanje, socialne zadeve in vključevanje pri EK) je v nadaljevanju izpostavil nujno vlaganje v splošno izobraževanje in poklicno izobraževanje in usposabljanje. Temeljne zmožnosti je področje, kamor je treba vlagati več. EPALE v tem procesu zopet pomeni mesto povezovanja vseh. Uporabil je izraz »cornerstone for the whole exchange, to act like social network« (temelj za celotno izmenjavo, da deluje kot socialno omrežje).



Alan Tuckett (Predsednik Mednarodnega sveta za izobraževanje odraslih in profesor za izobraževanje na Univerzi v Wolverhamptonu) je navdušil mnoge v dvorani in je odigral zelo dejavno vlogo skozi celotno konferenco. EPALE je označil kot mesto, kjer lahko delimo izkušnje z drugimi – izkušnje za boljši svet v času globalizacijskih sprememb. Poudaril je: »Kar delamo skupaj, je zares pomembno,« ter da je EPALE: »Mesto, kjer lahko sanjamo, 'krademo' (op. ideje), plešemo in se bahamo«. Za njim je svoj vidik izrazil *Ulf-Daniel Ehlers* (Podpredsednik za kakovost in študijske zadeve na DHBW – Baden Wurttemberg – State University v Stuttgartu, Nemčija). EPALE je zopet opisal kot mesto, kjer se ljudje srečujejo in izmenjujejo mnenja. Poudaril je, da smo v obdobju premika od vseživljenjske zaposlitve do vseživljenjske zaposljivosti, EPALE pa pomaga razumeti ta premik in proces.

V popoldanskem delu so predstavili delovanje platforme v praksi, sodelavce, ki EPALE snujejo, ter druge pomembne vidike prakse, ki prepozna pomen in vrednost platforme. Posebna vrednost dogodka je bila, da smo udeleženci lahko začutili in prepoznali, da so EPALE ljudje, ki se srečujejo prek spleta ter izmenjujejo informacije in mnenja. Spodbujati je treba več povezovanja, da se lahko 'zgodijo' nova sodelovanja in reševanje izzivov, s katerimi se srečujemo izobraževalci odraslih v svojih državah.

Dogodek je bil zagotovo dodana vrednost projektu in prepoznavanju pomena soustvarjanja spletne platforme, ki počasi pridobiva veljavo tudi v Sloveniji. Konferenco je bilo mogoče spremljati tudi v živo prek spletnega prenosa. Nekaj posnetkov z dogodka si lahko ogledate na [YouTube kanalu Adult Learning in Europe](#) ali [FB strani Adult Learning in Europe](#).

[Otvoritev EPALE Slovenija](#) združujemo z [19. andragoškim kolokvijem](#). Mnogi se nam boste 16. junija 2015 pridružili v Kranjski Gori in skupaj bomo ustvarili odličen dogodek.

Ajda Turk (ajda.turk@cmepius), CMEPIUS

Novosti na EPALE

Sodelovanje na spletni platformi EPALE postopno narašča. V marcu je bilo registriranih uporabnikov več kot 700.000 – največ jih prihaja iz Evrope, sicer pa tudi iz Amerike, Azije, Afrike in Avstralije. Ker se soustvarjalci EPALE zavedamo, da mora biti platforma čim prijaznejša uporabnikom, delamo na njenih izboljšavah. Z majem je tako na voljo kar nekaj pomembnih novosti.

Vsi registrirani uporabniki lahko od maja dalje sami predlagate vsebine na platformi. Vpišete lahko novice, dogodke, vire in tudi spletne dnevnike. Objave so mogoče v vseh evropskih jezikih, ki jih platforma ponuja. Pred dokončno objavo predlaganih vsebin jih Centralna podpora služba v sodelovanju z nacionalni podpornimi službami pregleda oziroma opravi t. i. pregled kakovosti. Uporabniki ste obveščeni, ko je njihova vsebina objavljena in pripravljena za širjenje prek drugih socialnih omrežij.

Pomembna novost je tudi iskanje partnerjev. Platforma omogoča, da lahko iščete nove projektne partnerje, partnerje za izmenjavo idej in pogledov ter za iskanje relevantnih organizacij v izobraževanju odraslih v Evropi. Iskalnik je dobrodošla dodana vrednost, saj imate izobraževalci odraslih tako možnost iskanja partnerjev za nove projekte ali pa promocijo svojega dela.

Skupno soustvarjanje EPALE je ključ do tega, da bo platforma zaživila. Zato vas vabimo, da sodelujete pri soustvarjanju in komentiranju vsebin. Registrirajte se, prijavite se v skupine po temah, ki vas zanimajo. Ali so to kompetence, politike in financiranje ali morda učna okolja? Nova tematska podpodročja omogočajo, da najdete vsebine, ki so še bolj povezane z vašim delom ali zanimanjem. Tu nacionalne meje niso pomembne, saj vam platforma omogoča, da svoje dobre prakse in mnenja širite med druge izobraževalce odraslih v Evropi.

Ajda Turk (ajda.turk@cmepius), CMEPIUS



Snemali smo videospot EPALE in se predstavljali na Paradah učenja

April je bil mesec priprav, maj pa mesec, ko smo snemali promocijski videospot za EPALE in se predstavljali na PU po Sloveniji.



Za videospot smo izbrali štiri sogovornike, ki že imajo izkušnje z EPALE. Dogajanje ste lahko spremljali prek FB strani EPALE Slovenija. Z nami so bili: *Petra Kirn* (Inomar), *mag. Brigita Kruder* (direktorica LU Slovenska Bistrica), *Darijan Novak* (ACS) in *Metod Pavšelj* (RIC Novo mesto). Video bomo premierno predvajali na 19. andragoškem kolokviju in nacionalnem odprtju EPALE Slovenija, 16. junija v Kranjski Gori.

PU so bile v sedmih slovenskih krajih od 15. do 23. maja, in sicer v Črnomlju, Kranju, na Ptuj, v Celju, Krškem, Ajdovščini in Trbovljah. EPALE smo predstavljali na stojnicah skupaj z ACS, ki v projektu dejavno sodeluje. Dodana vrednost so predvsem vzpostavljeni stiki z organizacijami, ki so se predstavljali na drugih stojnicah. Obiskali pa so nas tudi nekateri drugi, ki iščejo vire za promocijo svojih storitev, projektov in jim bo EPALE lahko v veliko pomoč.



Naslednje aktivnosti bomo po nacionalnem odprtju pripravljali za jesenski čas, ko želimo obiskati še druge deležnike izobraževanja odraslih v Sloveniji in jim predstaviti prednosti, ki jih EPALE ponuja, ter jih povabiti k aktivni uporabi platforme. Krog aktivnih uporabnikov se že širi. Nekateri EPALE dnevno pregledujejo in komentirajo objave, drugi pa aktivno prispevajo svoje vsebine – v slovenskem in angleškem jeziku.

Ajda Turk (ajda.turk@cmeplus), CMEPIUS

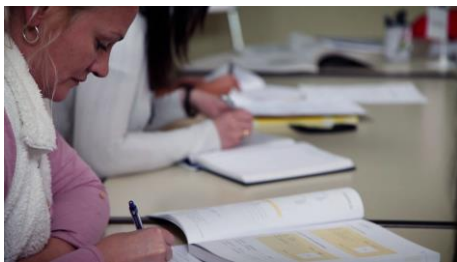
KOTIČEK JE VAŠ

Znanje nemškega jezika odpira vrata za delo v tujini



Na Andragoškem zavodu Maribor – Ljudski univerzi (AZM – LU) smo konec koledarskega leta 2011 sodelovali pri razvoju krajših programov nemškega jezika kot priprave na zaposlitev v tujini. Sodelovanje pri pripravi programa je potekalo na pobudo mariborske območne službe ZRSZ.

Za izvajanje dveh zahtevnostnih stopenj tečaja nemščine kot priprave na zaposlitev se je AZM – LU uspel vpisati v register zunanjih izvajalcev programov APZ. Kljub temu pa nam v obdobju od 2011 do 2014 nikoli ni uspelo konkurirati s ceno in tako postati cenovno najugodnejši izvajalec ZRSZ.



V obdobju od 2012 do konca leta 2014 smo organizirali 53 skupin tečajev nemščine, v katere je bilo vključenih skupno 365 udeležencev. Trženje tečajev je sovpadalo s prenovo spletne strani zavoda, ki je omogočila oddajanje spletnih prijav, terminsko načrtovanje, hitro odzivnost na potrebe strank ipd. Krajši 30-urni tečaji so vsebinsko naravnani na besedišče, povezano s trgom dela, nastopom delovnega mesta ter najosnovnejši komunikaciji v tujem jeziku. Po evropski jezikovni lestvici ostajajo na ravni A1, ki očitno zadošča udeležencem pri iskanju zaposlitve. Posebno promocijo smo naredili med kadrovskimi agencijami za posredovanje dela v tujini, ki jih je v Mariboru čedalje več. Oktobra 2014 smo na povabilo mariborske območne službe ZRSZ sodelovali na njihovem dnevu odprtih vrat, in sicer s prispevkoma *Europass življenjepis v nemščini* ter *Europass jezikovna izkaznica*.

Učenje tujih jezikov je dolgotrajen in zahteven proces. Ponudba krajših tečajev je na AZM – LU skorajda izpodrinila vključevanje v daljše in bolj poglobljene javnoveljavne programe jezikovnega spopolnjevanja. Za potrebe manj zahtevnih del je pomembnejši pragmatični vidik znanja jezika. Kakovost izvedbe jezikovnega tečaja je zelo odvisna od učitelja, kakovosti učnega gradiva ipd. Na AZM – LU namenjamo posebno skrb merjenju kakovosti oziroma zadovoljstva udeležencev s celotno izvedbo programa. Prav slednje je bilo predmet naših uspešnih prizadevanj za ohranitev zelenega znaka POKI.

Vabimo vas, da preberete [članek v celoti](#).

Alenka Sagadin Mlinarič in Neža Bojnec Naterer (info@azm-lu.si), AZM – LU

Z objavami ostrijo novinarsko pero

Člani študijske skupine novinarstva z UTŽO Ljubljana so v petih letih kot skupina objavili nad 300 novinarskih prispevkov in nad 500 fotografij. Kje? V revijah Vzajemnost, Naša žena, Jana, Zdravje, v Niki, prilogi Dnevnika, v Nedeljskem Dnevniku in drugod. S svojimi besedili so soustvarjali tudi publikacije UTŽO.

Strinjajo se, da je to res imeniten dosežek. Pišejo reportaže, potrete, poročila z dogodkov in druge prispevke. Objavljajo, kajti novinarsko pero se ne more ostriti brez pisanja in objave. Pisali so tudi v Pisma bralcev, za začetek. Do leta 2008, ko so se zbrali v skupino, se nihče ni ukvarjal z novinarstvom. Imeli so raznovrstne poklicne izkušnje, formalno so izobraženi na družboslovnem, pedagoškem, ekonomskem, zdravstvenem, tehničnem in naravoslovnem področju. Končali so srednjo šolo, diplomirali na univerzi ali dosegli znanstveni doktorat. Navedena različnost je bogastvo in prednost, a skupna jim je, in ta je najvrednejša, vedoželjnost. Skupaj načrtujejo, analizirajo, ocenjujejo prispevke, sami in seveda ob pomoči mentorice, novinarke Neve Železnik.



Vir: [Novice U3 – 6 2015](#)

Priredila: Dušana Findeisen (dusana.findeisen@guest.arnes.si), UTŽO Ljubljana

Umetnost, znanje, lepota in medgeneracijskost na 3. mednarodnem festivalu znanja in kulture starejših



V organizaciji Slovenske univerze za tretje življenjsko obdobje in Univerze za tretje življenjsko obdobje (UTŽO) Velenje se je odvil, tokrat že tretji, bienalni *Mednarodni festival znanja in kulture starejših* (3rd International Festival of Knowledge and Culture in Later Life) ob podpori Evropskega socialnega sklada in Ministrstva za javno upravo RS.

Festival je edinstven v naših prostorih, daje pa posebno mesto raziskovanju in umetnosti starejših, denimo arhitekturni fotografiji, s katero so domačini dokumentirali svoje mesto Velenje, ali tisti, ki prikaže gradove v Pomurju (UTŽO Murska Sobota), njihovo preteklost in razvojne zmožnosti. Prikazana je bila filmsko dokumentirana preteklost pridelave hmelja in življenja 'z jerbasi' deklet, ki so se v bogato Savinjsko dolino prisožile, tja prinesle svojo kulturo (UTŽO Žalec). Prikazana je bila dramska umetnost UTŽO Slovenj Gradec. Zazveneli so zvoki citer in petja, tradicionalne slovenske umetnosti. Člani projekta CINAGE (podpira ga EK) so sodelovali na okrogli mizi na temo filma, filmske ustvarjalnosti ter dejavne starosti. Obiskovalci festivala so dobro sprejeli projekcijo dveh kratkih igranih filmov Ples limon in Nalezljivo veselje, ki so jih člani evropskega projekta CINAGE posneli v preteklih štirih mesecih. Na ploščadi pred Kulturnim domom je več sto obiskovalcev prisluhnilo koncertu godbe na pihala UTŽO Velenje. Spoznali so tudi Velenjski grad in Muzej premogovništva.

Festival se je odvil pod častnim pokroviteljstvom predsednika Republike Slovenije Boruta Pahorja.

Prof. dr. Ana Krajnc je spregovorila o starejših in izobraževanju ter 3. mednarodnem festivalu znanja in kulture starejših v Velenju. Vabimo vas k ogledu [njene izjave](#).

Alijana Šantej (univerza-3@guest.arnes.si), UTŽO

Pomen izobraževanja odraslih v slovenskih občinah

Veliko pomembnega za blaginjo in kakovost življenja ljudi je v rokah lokalnega okolja. Med drugim tudi del odgovornosti za izobraževanja odraslih. Naše občine vprašanju izobraževanja odraslih posvečajo različno pozornosti, ene manj, druge več. A to področje si zagotovo zasluži več pozornosti in vidnejše mesto v občinskih proračunih in načrtih za prihodnji razvoj skupnosti.

V Andragoškem društvu Slovenije (ADS) smo želeli izvedeti, kaj župani izbranih občin menijo o izobraževanju odraslih ter koliko pozornosti in načrtov namenjajo občanom in različnim vrstam organizacij, ki se v njihovem okolju izobražujejo oz. izvajajo izobraževalne programe. Zato smo jih povabili na razpravo, ki je potekala v fokusni skupini.



Odgovarjali so na devet vprašanj, ki so bila razvrščena v tri skupine:

- vloga in odgovornosti občine pri razvijanju različnih oblik izobraževanja odraslih,
- občinski dokumenti, ki vključujejo izobraževanje odraslih, vključno z viri financiranja,

- letni program izobraževanja odraslih in razvoj izobraževanja odraslih v posamezni občini.

Do zdaj smo izpeljali tri kroge razprav z župani. V prvi razpravi, novembra lani, so sodelovali: župan *Milan Kerman* (Beltinci), župan *Nejc Smole* (Medvode), župan *Andrej Čas*, nadomeščala ga je *Lidija Konečnik Mravljak* (Slovenj Gradec), županja *Jasna Gabrič* (Trbovlje) in župan *Uroš Brežan* (Tolmin). Povzetek razprave prvega kroga je objavljen na [spletni strani ADS](#). Pri drugi in tretji ponovitvi razprave, ki smo ju izpeljali maja letos, so se nam pridružili: župan *Ivan Markoja* (Odranci), županja *Mojca Čemas Stjepanovič* (Črnomelj), načelnica oddelka za družbene dejavnosti *Marinka Saksida* (Nova Gorica), podžupan *Ferenc Horváth* (Lendava), podžupanja *Vera Pintar* (Jesenice) in župan *Miran Stanovnik* (Log - Dragomer).

Vodja projekta *Pomen izobraževanja odraslih v moji občini* je *Olga Drofenik*.

Špela Močilnikar (spela.mocilnikar@gmail.com), ADS

Evropski projekt THESS – pridobitev evropskega certifikata

Evropski projekti prinašajo nova strokovna znanja, izkušnje, prenos dobrih praks, razvijanje novih idej in nove izzive. Pomenijo tudi ustvarjanje novih partnerskih in prijateljskih vezi, so priložnost za osebno in strokovno rast. Največji pomen pa imajo za tiste, zaradi katerih projekte pripravljamo – za vse udeležence. Vse aktivnosti v okviru posameznega projekta so za udeležence namreč brezplačne. Vsi udeleženci tudi pridobijo evropski certifikat z določenega področja, ki ga lahko uveljavljajo za zaposlitev, za nadaljnji osebni in karierni razvoj.



Projekt *Tourism and hotel management educational soft skills – THESS* temelji na projektu INGOT (Velike Britanije), ki se je zaključil že leta 2012. Njegov namen je zagotoviti in razširiti sistem potrjevanja znanja na področju hotelskega managementa in turizma – natančneje na področju varne priprave hrane – ter spodbujati razvoj sistema akreditacije na drugih področjih. V projektu sodelujejo organizacije iz

šestih držav (Bolgarije, Nizozemske, Poljske, Slovenije, Turčije in Velike Britanije). V vseh partnerskih državah smo ustanovili moderacijske centre, razvili priročnik za ocenjevalce, usposobili ocenjevalce, pripravili podporni material za udeležence ter on-line materiale za ocenjevanje, izdajanje in potrjevanje certifikatov. Projekt je v zaključni fazi. V vsaki partnerski državi smo v izobraževanje in preverjanje znanja vključili določeno število udeležencev, ki bodo opravili preverjanje znanja na področju varne priprave hrane, skupno število pa bo preseгло 200 udeležencev.

Udeleženci izobraževanja, ki smo ga izpeljali na Andragoškem zavodu Ljudski univerzi Velenje (AZ LU Velenje), so bili z izvedbo izobraževanja in s preverjanjem znanja, na katerem so bili uspešni, zelo zadovoljni. Zaključila je prva skupina, naslednja je že v pripravi. Razmišljamo tudi že o nadaljevanju projekta, novih vsebinah in novih projektih.

Za konec pa še besede naših udeleženk takoj po preverjanju znanja:

- *»Ta certifikat mi bo prinesel eno veliko zadovoljstvo. In glede na to, da sem opravila že tudi izpit oz. pridobila certifikat za socialno oskrbovalko na domu, mi bo to zelo prav prišlo, ker že delam na tem in v bistvu hrano pripravljam sama doma za oskrbovanca. Do zdaj sem si sama financirala tečaj oskrbe na domu, začetni tečaj nemščine, in ko mi je gospa Dora povedala, da je ta tečaj za*



varno pripravo hrane brezplačen, sem bila zelo vesela in sem se ga udeležila in mislim, da sem ga uspešno opravila.» (Ksenija Lesjak)

- *»Na LUV se družimo, pridobivamo nova znanja, varna priprava hrane je nadgradnja, kjer nekako malo utrdimo znanje in pridobimo nekaj novega. Sem zelo vesela, da smo lahko to skupaj opravili. In vedno kaj novega izvemo in mislim, da je to znanje zelo koristno in uporabno. Ja zelo zanimivo, da se odpiramo v Evropo. Me veseli, da so nam tudi tukaj vrata odprta in vsekakor pridobljena nova znanja.« (Dora Velunšek)*



Biserka Plahuta (biserka.plahuta@lu-velenje.si), AZ LU Velenje

Darovali so svoje oblikovalsko znanje za lepše javne površine Ljubljane

Zavod za oskrbo na domu Ljubljana po novem domuje v prenovljeni secesijski vili Urška. Po šestih letih propadanja so jo pod taktirko Zavoda za varovanje kulturne in naravne dediščine RS obnovili, preureditve pa je bila potrebna manjša zelena površina pred objektom. Člani ŠK-jev *Urejamo vrtove*, ki delujejo pod mentorstvom krajinskega arhitekta Mitje Škerjanca na UTŽO Ljubljana, so se odzvali povabilu in načrtali vrt, usklajen z objektom in prijazen obiskovalcem zavoda.



Zasnovali so ureditev, ki bo pod krošnje dreves povabila mimoidoče in postala del javnih parkovnih ureditev Mestne občine Ljubljana (MOL). Študenti so po natančnih izmerah stanja v naravi (na fotografiji) svoje znanje iz urejanja vrtov prelili v skice in načrte ureditve manjše parkovne površine z nekaj klopki za mimoidoče.

Z veseljem pričakujemo zasaditev parkovne površine na Poljanski cesti 97, našim študentom in njihovemu predanemu mentorju pa iskreno čestitamo za sodelovanje pri oblikovanju javnih površin Ljubljane, Zelene prestolnice Evrope 2016.

Tamara Jare (institut.univerza@siol.net), UTŽO Ljubljana

Z Erasmusom + do novih znanj zaposlenih v izobraževanju odraslih

Konec marca sta se dve strokovni delavki iz Zavoda Znanje Postojna, OE Ljudska univerza Postojna, udeležili izpopolnjevanja in spoznavanja tujih sistemov izobraževanja odraslih preko spoznavanja dobrih praks v evropskem okolju.

Prva se je mobilnosti na Portugalskem udeležila, da bi se seznanila z učinkovitimi pristopi za motiviranje odraslih za učenje in izobraževanje ter boj proti neuspehu v izobraževanju. Na osnovi sodobnih učnih pristopov so udeleženci mednarodne skupine spoznavali različne motivacijske mehanizme, ki jih uporabljajo v drugih organizacijah za izobraževanje odraslih, ter iskali inovativne rešitve za vpeljavo novosti v lastno organizacijo.



Druga sodelavka se je v Franciji na osnovi primerov dobrih praks seznanila z izvajanjem priznavanja neformalno pridobljenih znanj in spretnosti na celotni izobrazbeni vertikali od primarnega do najvišjih nazivov v terciarnem izobraževanju. Preko razgovorov v različnih organizacijah in z različnimi profili svetovalcev je spoznavala prednosti in ovire v francoskem sistemu priznavanja, uporabljena orodja ter odnos strokovne in laične javnosti do ukrepa priznavanja.



Poleg neposredno pridobljenih strokovnih znanj udeleženk se dodana vrednost mobilnosti kaže tudi v vzpostavitvi novih stikov in vezi z evropskimi partnerji ter večji vpetosti organizacije v evropsko okolje. Projekt se bo zaključil z diseminacijo rezultatov in evalvacijo izvedenega projekta, ki bo obenem priprava na nadaljnje sodelovanje v mobilnostih, ki jih omogoča program E+.

Erika Švara (erika.svara@zavod-znanje.si), Zavoda Znanje Postojna

13. Karavana študijskih krožkov

V petek, 8. maja, so se v Šmarju pri Jelšah zbrali člani ŠK-jev iz vse Slovenije. Kraj je gostil Karavano študijskih krožkov, trinajsto po vrsti.



Dogajanje se je začelo že dopoldne, ko je več kot 200 krožkarjev predstavilo svoje krožke in izdelke. Veliko je rokodelskih, pevskih in bralnih krožkov, ne manjkajo pa niti tisti, v katerih člani ohranjajo ljudske navade in običaje. Dr. Nevenka Bogataj z ACS pojasnjuje, da morajo v kraju, ki želi Karavano gostiti, ŠK-ji delovati že vsaj pet let, kraj pa mora biti tudi blizu državne meje. Obmejni kraji imajo namreč manj priložnosti in promocije, premalo jih poznamo, vendar ponujajo veliko.

Karavana je tako poleg predstavitve delovanja krožkov namenjena tudi spoznavanju in druženju članov, ki so ves dan sproščeno klepetali in prepevali, ter predstavitvi kraja, ki jo gosti. Obiskovalci so si ogledali film o kraju, Muzej baroka in se po kalvariji sprehodili do baročne cerkve sv. Roka.

Medtem ko so njihovi člani spoznavali kraj, so mentorji prisluhnili strokovnemu predavanju z naslovom Povezava slovenskih ŠK-jev z možnostmi zaposlitve in



zaslužka. Dr. Nevenka Bogataj pravi, da lahko ŠK-ji s svojo sproščenostjo ljudi motivirajo med iskanjem službe ter jim pomagajo odkriti področja, ki jim najbolj ležijo. »Nesamozavestni, tihi, plahi ljudje se v krožkih opogumijo ter postanejo živahni, radovedni in svobodni, lepi ljudje,« vzdušje v krožkih opisuje Bogatajeva.

Pestro dogajanje na Karavani je na [spletnem portalu Kozjansko.info](http://spletnem.portalu.Kozjansko.info) strnil Egon Horvat. Prav tam si lahko ogledate tudi nagovore Jožefa Čakša, direktorja Knjižnice Šmarje pri Jelšah, Stanka Šketa, župana občine Šmarje pri Jelšah, dr. Nevenke Bogataj z ACS in Teje Dolgan z MIZŠ. Objavljena pa sta tudi posnetka Jane Turk Šulc iz Knjižnice Šmarje pri Jelšah, ki je po Karavani strnila svoje vtise o dogodku, in dr. Nevenke Bogataj, ki je spregovorila o pomenu ŠK-jev.

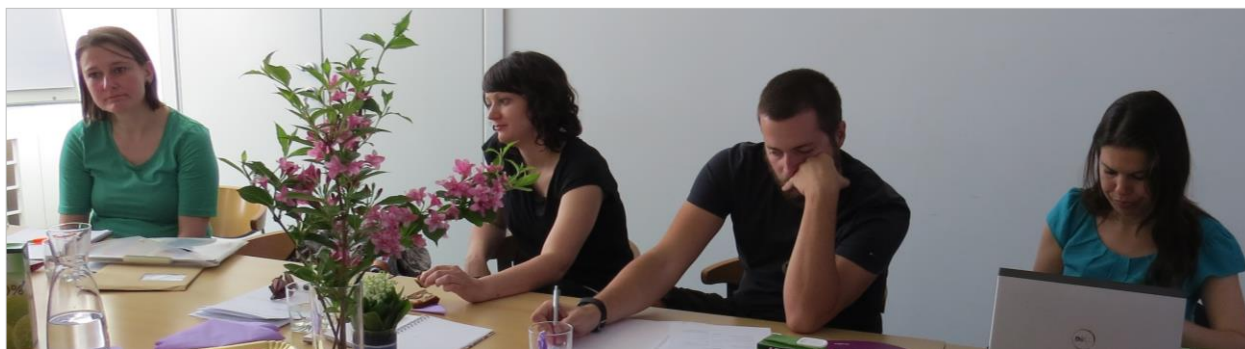
Tina Murko Gajšek, študentka novinarstva

V zadnji etapi projekta Spoznaj svoj življenjski slog



Kako hitro mine čas, je misel, ki me je obhajala ob zadnjem sestanku partnerjev na projektu *Spoznaj svoj življenjski slog* (*Know your Lifestyle – KYL*), ki je potekal 12. in 13. maja na ACS v Ljubljani. Še dobre pol leta in projekt se bo zaključil.

Središče razprave projektnih partnerjev na zadnjem sestanku je bilo, kako bi projekt sklenili z dogodkom (ne zaključno konferenco!) v duhu manjšega ogljičnega odtisa in s pomočjo trajnostnih tehnologij, ki bi ga lahko bolj približale lokalnemu, hkrati pa vzpostavile globalni stik. Poleg tega pa smo skozi interno evalvacijo prehodili tudi obdobje zadnjih dveh let in pol, ko smo sodelovali v projektu. Kot mednarodna skupina smo v sodelovanju z lokalnimi nevladnimi organizacijami in izbranimi izobraževalci razvili pet učnih modulov in oblikovali prav toliko učnih gradiv za učitelje, izpeljali smo sedem koordinacijskih sestankov, eno mednarodno promocijsko delavnico za izobraževalce iz drugih evropskih držav v Bruslju, 15 delavnic za izobraževalce odraslih v partnerskih državah in v 46 skupinah mlajših odraslih izpeljali module, ki smo jih razvili.



Namen projekta je, da dosežemo čim več ljudi, ki lahko z osveščenim in uravnovešenim življenjskim slogom pomembno prispevajo k trajnostnemu razvoju, ki zajema tako gospodarstvo, družbena razmerja in ohranjanje naravnega okolja. Ne gre le za poučevanje, gre predvsem za spreminjanje življenjskih praks in vzorcev porabe. Tukaj so premiki najtežji.

Pri tem nam pomagajo pravila petih R-jev (R-rules), ki so v angleškem jeziku sijajna metafora za načela, ki nam lahko, če se tako odločimo, pomagajo pri oblikovanju učinkovitih potrošniških vzorcev:

- Rethink: premisli, kaj potrebuješ in čemu se lahko odpoveš.

- Reduce: zmanjšaj – kupuj (energetsko in snovno) učinkovito in pravično.
- Repair: vzdržuj in popravljaj, da bo trajalo čim dlje.
- Refuse: ne kupuj kar tako, raje si sposodi, najemi, izmenjaj, deli.
- Re-use: ponovno uporabi in uporabljaj, dokler deluje.
- Recycle: zmanjšuj količino odpadkov – podari, prepusti, recikliraj ...

Več o dosežkih projekta preberite v [daljšem članku](#).

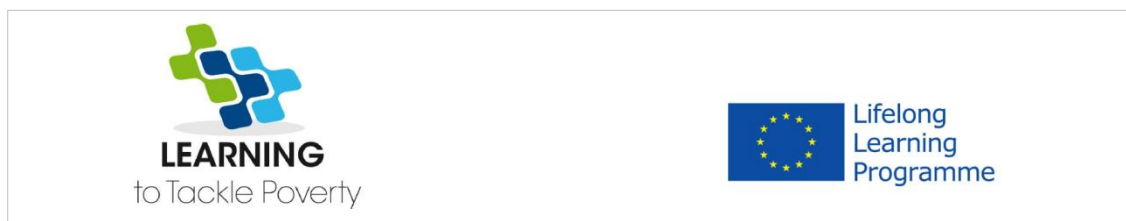
Za konec le še obvestilo, da bo 200 izvodov gradiv kmalu na voljo tudi v slovenščini. Pridite, pogledajte in se nam pridružite! Te vsebine so namenjene vsem nam, ki dihamo isti zrak, pijemo isto vodo in sobivamo z drugimi bitji na tem našem lepem modrem planetu.

Natalija Žalec (natalija.zalec@acs.si), ACS

Promocija vseživljenjskega učenja in učečih se skupnosti v Beli krajini

Od 13. do 16. maja 2015 je ZIK Črnomelj gostil osemindvajset izobraževalcev odraslih iz sedmih evropskih držav na zaključnem srečanju projekta Grundtvig Partnerstva [Learning to Tackle Poverty](#) (LTP). Partnersko srečanje ([program](#)) je sovpadalo z [nacionalnim odprtjem 20. TVU-ja](#) in [PU v Črnomlju](#).

Namen mednarodnega učnega partnerstva je izmenjava idej in primerov dobre prakse o vplivu izobraževanja odraslih na osebni razvoj prebivalcev tistih območij, ki so evidentirana kot depriviligirana, gospodarsko manj razvita in z visoko stopnjo brezposelnosti. V projektu so poleg ZIK Črnomelj sodelovale organizacije izobraževanja odraslih na nacionalni ravni s Finske, z Madžarske, Nizozemske, iz Švice in Walesa, ter izobraževalci odraslih s Češke in iz Litve.



Osnovni poudarki učnega partnerstva LTP so delo na področju razvoja strategij za vključevanje brezposelnih oseb v izobraževanje in pridobitev veščin za iskanje zaposlitve, vključevanje manj izobraženih staršev predšolskih in šoloobveznih otrok v medgeneracijsko učenje, vključevanje starejših, moških in pripadnikov etničnih skupnosti v vseživljenjsko učenje. Poleg razvoja novih ustvarjalnih strategij za vključevanje odraslih v vseživljenjsko učenje, partnerstvo izboljšuje že obstoječe promocijske aktivnosti na tem področju, kot je npr. TVU, Teden učečih se odraslih (Adult Learners' Week) oziroma festivali učenja v različnih evropskih državah.



Na obisku v Beli krajini so udeleženci mednarodne mobilnosti spoznali primere dobrih praks pri delu z ranljivimi ciljnim skupinami ter razvoju podjetnosti in samoiniciativnosti na podeželju (na fotografiji obisk Šokčevega dvora). Še posebej pozitivni odzivi so bili na povezanost vseh soustvarjalcev vseživljenjskega učenja v lokalni skupnosti, ki so jo opazili pri izvedbi nacionalnega odprtja TVU in na PU. Vsi so poudarili, da je izkušnja nacionalnega dogodka na lokalni ravni neprecenljiva, ki

jo želijo prenesti v svoja okolja. Gostje s Češke, z Nizozemske in iz Švice so se poglobljeno zanimali za prenos dobre prakse za obogatitev svojih festivalov učenja. Navdušila jih je ideja PU – dni učečih se skupnosti.

Nada Babič Ivaniš (nada.babic@zik-crnomelj.si), ZIK Črnomelj

Raziskovalni intervjuji so bili prvi vir učenja

Mentorica Univerze za tretje življenjsko obdobje (UTŽO) Ljubljana, dr. Rajka Bračun Sova, je 20. maja v Moderni galeriji predstavila spoznanja svoje najnovejše raziskave, v katero so bili vključeni tudi študenti UTŽO. Intervjuvala je obiskovalce razstave [20. stoletje. Kontinuitete in prelomi](#).



Zanimalo jo je razumevanje likovnih umetnin, med drugim slikarske instalacije *Kapital*. Delo skupine Irwin, poimenovano po Marxovem Kapitalu, je nastajalo tik pred razpadom Jugoslavije in v času velikih družbenih sprememb. Glavnina vprašanih, ugotavlja avtorica, težko razume koncept in likovni izraz *Kapitala* ali pa ga sploh ne želi razumeti. Delo vzbuja nelagodje. Ena od vprašanih je odgovorila: »Tule se sploh ne počutim dobro. Mogoče bi morala kaj več prebrati o tem.«

Razumljivo! Šele poznavanje umetnostne zgodovine in razlaga družbenih okoliščin obiskovalcem omogočita sprva razumevanje in kasneje tudi občutenje umetnin.

Dušana Findeisen (dušana.findeisen@guest.arnes.si), UTŽO Ljubljana

20 let študijskih krožkov v Gorenjskem muzeju

Življenje je zaradi učenja in druženja bogatejše.

To je misel, ki je vabila na muzejski večer praznovanja in veselja z naslovom *20 let študijskih krožkov v Gorenjskem muzeju Kranj* (GMK). Pripravili smo ga 21. maja v TVU 2015, na njem pa smo predstavili etnološke krožke, njihove dosežke in vpliv, ki so ga imeli na delovanje etnološkega kustodiata GMK (na fotografiji).

Začeli so z domoznanskim krožkom *Odkrijmo svojo deželo drugim* na kranjski Univerza za tretje življenjsko obdobje (U3ŽO), ki je prvo leto pripravil razstavo in izdal štiri zloženke o lokalnih znamenitostih Kranja in okolice. Prvi mentorici, avtorici članka, se je leta 1996 pridružil mentor dr. Jože Dežman, leta 2011 pa še prof. Magda Zore. Skupaj smo izvedli 35 krožkov z okrog 450 udeleženci.



Krožki so se (z nekaj izjemami) ukvarjali s tematikami, ki so jih izbrali mentorji, kustosi GMK. Pedagoginja Zoretova je vodila rodoslovne krožke. Dežman, kustos novejše zgodovine, je sprva vodil domoznanske krožke, v letih 2005–2012 pa krožek Moč preživetja, ki je v javnost posredoval srhljive družinske zgodbe o komunističnem nasilju. Zadnja leta je skupaj s člani krožkov raziskal zgodovino kranjskega Demosa.



V 20 krožkih z 240 udeleženci sem pogosto združevala ljubitelje in muzealce v vzajemnem učenju o posebnih gorenjskih temah: lončarstvu, kroparskem umetnem kovaštvu, sitarstvu, vezeninah, poslikanem pohištvu ipd. Učne in akcijske cilje so si vedno izbirali člani sami v dogovoru z mano, izdelki pa so bili pogosto temelj za muzejsko razstavo ali publikacijo. Izstopajo štiri krožki. Z v krožku zbranimi podatki leta 2000/2001 je Kovaški muzej v Kropi oblikoval slikovni del publikacije *Vigenjc* ob 50-letnici tovarne UKO leta 2006. Posledica polletnega delovanja krožka *Sitarstvo* leta 2001/02 je bilo 15 različnih interpretacij sitarstva s skupaj 48 ponovitvami do leta 2014: katalog sit, razstave, demonstracije, koledar, film, priročnik itd.

V krožku se učimo drug od drugega, predvsem pa se v skupnem učenju, sodelovanju in veselju do ustvarjanja zbere velika moč za izpeljavo zahtevnejših ciljev. Kako odlična oblika učenja so ŠK-ji, kaže tretji primer. Na pobudo Kulturnega doma Franceta Bernika Domžale so se leta 2010 zbrali domačini, da bi pripravili razstave o slamninarstvu. S strokovnim sodelovanjem dveh kustosinj GMK so se člani usposobili za pripravo, izvedbo in delovanje muzeja, ki je odprt od leta 2012. ŠK *Slamninarstvo* je leta 2013 občina Domžale podelila občinsko nagrado, o čemer smo poročali tudi v e-Novičkah ([maj 2013](#)). Četrti primer je krožek raziskovalcev in poustvarjalcev oblačil 19. stoletja, ki mi je bil z intenzivno izmenjavo znanja ob ogledu oblačil iz muzejske zbirke podpora pri pripravi razstave in kataloga leta 2014.

Mag. Tatjana Dolžan Eržen (tatjana.erzen@gorenjski-muzej.si), GMK

Cene Štupar – CILJ – stičišče različnih kultur

V osrednjeslovenski regiji igra v zadnjih letih Javni zavod Cene Štupar – Center za izobraževanje Ljubljana (zavod CILJ) pomembno vlogo pri vključevanju priseljencev v izobraževanje odraslih. Lahko rečemo, da se učni prostori skoraj vsak dan prelevijo v prijetno stičišče najrazličnejših kultur. Ljudje, ki prihajajo skorajda z vsega sveta, se trudijo, da bi se naučili osnovnega komuniciranja v slovenskem jeziku.



Strokovni delavci zavoda CILJ so v obdobju od oktobra 2014 do junija 2015 popeljali v svet učenja 551 priseljencev. Vsi so bili del programa učenja slovenskega jezika **Začetna integracija priseljencev (ZIP)**. Programa so se brezplačno udeležili državljani tretjih držav, ki so na pristojni upravni enoti pridobili ustrezno potrdilo.



Kar 71 % udeležencev tečajev ZIP prihaja iz nekdanjih republik Jugoslavije. Od teh je 64 % žensk. 47 % udeležencev je brez zaposlitve, 5 % je zaposlenih v javnem sektorju in 46 % v različnih gospodarskih panogah. Skoraj polovica (45 %) udeležencev biva v Sloveniji 2 leti ali manj, četrtina pa 5 let in več. Program, ki se izvaja na Cenetu Štuparju – CILJ, je popolnoma zadovoljil pričakovanja 90 % udeležencev.

Prvih 98 udeležencev projekta ZIP je marca 2015 pristopilo k izpitu iz znanja slovenščine na osnovni ravni. 74 udeležencev (75,5 %) je bilo na izpitu uspešnih. 84 % pozitivno ocenjenih udeležencev je doseglo odličen ali zelo dober uspeh. 24 udeležencev (24,5 %) izpita ni opravilo, kar 62 % negativno ocenjenih udeležencev je

prejelo negativno oceno le pri enem od štirih delov izpita (od tega 37 % udeležencev pri govornem sporazumevanju, 25 % pa pri tvorbi besedil). Rezultati izpita kažejo, da udeležencem zagotavljamo kakovostne tečaje in potrebno znanje za uspešno opravljanje preizkusa znanja iz slovenskega jezika na osnovni ravni.

Tudi v prihodnje bo EU, in sicer iz Sklada za azil, migracije in vključevanje, sofinancirala tovrstne projekte, ki pripomorejo k sobivanju in večjemu razumevanju različnih kultur tako med priseljenci kot med večinskim prebivalstvom.

Vabimo vas, da preberete [članek v celoti](#).

Alida Zagorc Šuligoj (alida.suligoj@cene-stupar.si), Javni zavod Cene Štupar – CILJ

NE PREZRITE

Delavnice za pripravo projektov v programu Evropa za državljane

CMEPIUS je kot nacionalna kontaktna točka za program Evropa za državljane (EZD) v sodelovanju s CNVOS, Centrom za informiranje, sodelovanje in razvoj nevladnih organizacij, pripravil tri 6-urne brezplačne delavnice, namenjene vsem predstavnikom občin in njihovim partnerjem iz nevladnega sektorja, ki nameravajo prijavljati projekte v programu EZD. Dve sta bili že izvedeni, sledi pa še delavnica v Ljubljani (16. junij).



EK je že objavila rezultate razpisa programa EZE, Sklop 2 – Pobratenje mest. Od slovenskih prijaviteljev sta bila uspešna Občina Kočevje in Rokodelski center Ribnica. Več informacij, vključno s spletno prijavo, najdete na [spletni strani CMEPIUS-a](#). Lepo vabljeni k prijavi!

Urša Bajželj (info@cmepius.si), CMEPIUS

Prvi rezultati razpisa E+ so že objavljeni



Rezultati Razpisa E+ 2015 za akcije v okviru Ključnega ukrepa 1 – Učna mobilnost posameznikov za področje izobraževanja in usposabljanja so že objavljeni na slovenski [spletni strani programa E+](#) pod razdelkom Razpis E+ 2015. Za akcije v okviru Ključnega ukrepa 2 – Projekti sodelovanja pa bodo rezultati objavljeni predvidoma v drugi polovici junija.

Urša Bajželj (ursa.bajzelj@cmepius.si), CMEPIUS

26th ICDE World Conference: Growing capacities for sustainable & distance e-learning provision (26. Svetovna konferenca ICDE: Rast zmogljivosti za trajnost in zagotavljanje e-učenja)

Sun City, Južna Afrika, od 14. do 16. oktobra 2015



Do 1. septembra se lahko prijavite na 26. konferenco Mednarodnega sveta za odprto izobraževanje in študij na daljavo (International Council for Open and Distance Education – ICDE). Informacije o dogodku so objavljene na [konferenčni spletni strani](#).

ProLiteracy's 2015 Conference on Adult Literacy (Konferenca o pismenosti odraslih 2015)

Charleston, Južna Karolina, ZDA, od 14. do 17. oktobra 2015



Konferenca v letu 2015 se bo osredotočila na pismenost odraslih in temeljna vprašanja izobraževanja, kot so tehnologija in inovacije, trajnost in strategije zbiranja sredstev, zagovorništvo in ozaveščanje javnosti, strokovni razvoj in usposabljanje ipd.

Podrobnosti o konferenci najdete na spletni strani <http://www.proliteracy.org/uscal>.

NECE Conference 2015: 'Them' and 'Us' – Citizenship Education in an Interdependent World (Konferenca NECE 2015: 'Oni' in 'mi' – Državljska vzgoja v soodvisnem svetu)

Solun, Grčija, od 22. do 24. oktobra 2015



Mreža evropske državljanske vzgoje (Networking European Citizenship Education – NECE) bo letno konferenco namenila poglobljenemu pogledu na spopade znotraj Evrope in zunaj njenih meja. Izhodišče letošnje konference bo vprašanje, kako opredeliti vlogo državljanske vzgoje v vse bolj razdeljenih in polariziranih družbah. Versko fundamentalistično, etnično in kulturno dojemanje 'njih' in 'nas' igra vedno pomembnejšo vlogo pri aktualnih krizah v današnjem svetu. Toge predstave o pripadnosti in identiteti vplivajo na zmožnost in pripravljenost za demokratično reševanje konfliktov na mednarodnih, evropskih in državnih ravneh. NECE 2015 bo preučila vzroke in posledice tega pojava.

Več najdete na [konferenčni spletni strani](#).

1st D4Learning International (D4L) Conference: Innovations with Digital Learning for Inclusion (1. mednarodna konferenca o inovacijah s pomočjo digitalnega učenja za vključevanje)

Aalborg, Danska, od 17. do 20. novembra 2015



Prvo mednarodno konferenco D4L organizira raziskovalna skupina D4L ([D4Learning Research group](#)) iz univerze v Aalborgu v sodelovanju z Evropskim omrežjem za e-učenje (Evropsko Distance in e-Learning Network – EDEN). Konferenca D4L služi kot forum za razpravo in izmenjavo informacij o raziskavah, razvoju in aplikacijah o temah, povezanih z uporabo digitalne tehnologije za vključitev. Vse

potrebne informacije dobite na [letaku](#) in [konferenčni spletni strani](#).

Krepitev in evalvacija kakovosti v sistemu vzgoje in izobraževanja – KEKS

Brdo pri Kranju, Slovenija, 18. in 19. november 2015



Vprašanje kakovosti je eno od križišč, na katerem se srečujejo interesi javnosti, politike, staršev, šol, vrtcev, ravnateljev, učiteljev, drugih strokovnih delavcev in raziskovalcev izobraževanja ter učencev. V času,

v katerem je ponovno vroča razprava o elementih sistema ugotavljanja in zagotavljanja kakovosti, želijo prireditelji dogodka omogočiti razpravo in izmenjavo dobrih praks, ki nastajajo v Sloveniji.

Konferenca je namenjena ravnateljem, strokovnim delavcem, vključenim v skupine za kakovost, učiteljem, vzgojiteljem ter drugim strokovnim delavcem vrtcev, osnovnih in srednjih šol in drugih vzgojno-izobraževalnih ustanov, izobraževalcem učiteljev, pedagoškim svetovalcem ter raziskovalcem vzgoje in izobraževanja.

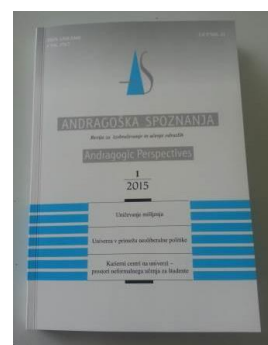
Vse podrobnosti o konferenci najdete na spletni strani <http://www.zrss.si/keks>.

KNJIŽNICA ACS

Prva letošnja številka revije Andragoška spoznanja

Že 21 letnik revije za izobraževanje in učenje odraslih v svoji prvi številki na naslovno stran postavlja tri zanimive prispevke. V enem, *Uničenje mišljenja*, avtor opozarja na današnje neoliberalno avtoritarno družbo, v kateri je kritično razmišljanje 'prepovedano'.

V uvodniku lahko berete o vlogi univerze v neoliberalni politiki, med prispevki pa tudi o kariernih centrih na univerzi, kjer se študentje neformalno učijo, ter o izzivih usposabljanja za delo s posebnimi ciljnim skupinami na področju kulture. Izveste lahko tudi nekaj o novi metodi izobraževanja na delovnem mestu: evritmiji oz. procesu *jaz–ti–mi*. Rubrika *Pogovarjali smo se* pa tokrat prinaša zanimiva intervjuja: enega z učiteljem inkulzivne plesne skupine o učenju plesa na invalidskem vozičku in drugega z igralko in plesalko iz Atlante, ki je zaradi bolezni postala plesalka na invalidskem vozičku.



Več si lahko preberete v reviji, ki je že na naših knjižnih policah.

Simona Kavčič (simona.kavcic@acs.si), ACS

Prva številka revije Vzgoja & izobraževanje v knjižnici



V prvi letošnji številki lahko beremo razprave o učenju učiteljev: *kako se učijo učitelji, timsko delo pedagoških delavcev ter izobraževanje in usposabljanje učiteljev*.

Med analizami in prikazi pa tudi o mrežah učečih se šol in vrtcev, ravnateljskem certifikatu kot spodbudi za učenje ravnateljev in medšolskih hospitacijah. Preberete pa si lahko tudi o izobraževanju za učiteljski poklic na Filozofski fakulteti v Ljubljani.

Že v knjižnici!

Simona Kavčič (simona.kavcic@acs.si), ACS

Posebna številka revije Adults Learning

V našo knjižnico je prispela druga letošnja številka revije *Adults Learning*, ki je ena izmed pomembnih revij za izvajalce izobraževanja odraslih in oblikovalcev politike, saj ponuja različne novice, analize, strokovne komentarje in pisanja, ki jih ni mogoče najti nikjer drugje.

Tokratna posebna izdaja je namenjena volitvam v Veliki Britaniji oziroma njihovim posledicam: ne gre namreč le za to, katera vlada bo kaj prinesla, pač pa predvsem za to, katere obljube bo izpolnila, med drugim tudi v izobraževanju. In to ni vprašanje le na Otoku, pač pa v vsaki državi. Številka tako prinaša paleto strokovnih mnenj ljudi iz izobraževalnega sektorja – strokovnjakov, politikov in učečih se – o tem, kako so se učenje in spretnosti odrezali v zadnjih petih letih ter kakšni veliki izzivi so še pred njimi. Med drugim pa si lahko preberete tudi mnenja izobraževalcev odraslih o tem, da neformalno učenje odpira vrata napredku, da je treba narediti izobraževanje odraslih dostopnejše in da lahko starejši učeči se veliko dajo.



Simona Kavčič (simona.kavcic@acs.si), ACS

UPORABLJENE KRATICE

ACS – Andragoški center Slovenije

ADS – Andragoško društvo Slovenije

AGRFT – Akademija za gledališče, radio, film in televizijo

APOSO – Agencija za predšolsko, osnovnošolsko in srednješolsko izobraževanje (Agencija za predšolsko, osnovno i srednje obrazovanje)

APZ – Aktivna politika zaposlovanja

AZ LU Velenje – Andragoški zavod Ljudska univerza Velenje

AZM – LU – Andragoški zavod Maribor – Ljudska univerza

BiH – Bosna in Hercegovina

Cedefop – European Centre for the Development of Vocational Training (Evropski center za razvoj poklicnega izobraževanja in usposabljanja)

CIK Trebnje – Center za izobraževanje in kulturo Trebnje

CINAGE – European cinema for Active Ageing (Evropski film za dejavno staranje)

CMEPIUS – Center Republike Slovenije za mobilnost in evropske programe izobraževanja in usposabljanja

COBISS – Co-operative Online Bibliographic Systems and Services (Kooperativni online bibliografski sistem in servisi)

COBISS/OPAC – spletna aplikacija, ki knjižnicam in končnim uporabnikom omogoča dostop do različnih podatkovnih zbirk

CONFINTEA VI – Šesta mednarodna konferenca o izobraževanju odraslih

CPI – Center RS za poklicno izobraževanje

DARS – Družba za avtoceste v Republiki Sloveniji

E+ – Erasmus+

EAEA – European Association for the Education of Adults (Evropsko združenje za izobraževanje odraslih)

EDEN – European Distance and e-Learning Network (Evropsko omrežje za e-učenje)

EK – Evropska komisija

EP – Evropski parlament

EPALE – Electronic Platform for Adult Learning in Europe (elektronska platforma za izobraževanje odraslih v Evropi)

EPUO – Evropski program za učenje odraslih

EQAVET – European Quality Assurance in Vocational Education and Training (Evropsko ogrodje za zagotavljanje kakovosti v poklicnem izobraževanju in usposabljanju)

Erasmus+ – EU programme for education, training, youth and sport (program EU za izobraževanje, usposabljanje, mlade in šport)

ESS – Evropski socialni sklad

e-RR – e-Roma Resource

EU – Evropska unija

EUCIS-LLL – European Civil Society Platform on Lifelong Learning (Evropska platforma civilne družbe za vseživljenjsko učenje)

EZD – Evropa za državljane

EZE – Ekspertna zunanja evalvacija

FB – Facebook

GMK – Gorenjski muzej Kranj

GOAL – Guidance and Orientation for Adult Learners (projekt Svetovanje odraslim v izobraževanju)

GZS – Gospodarska zbornica Slovenije

ICAE – International Council for Adult Education (Mednarodni svet za izobraževanje odraslih)

ICDE – International Council for Open and Distance Education (Mednarodni svet za odprto izobraževanje in učenje na daljavo)

IDEAL – Impact of Distance Education on Adult Learning (Vpliv izobraževanje na daljavo na učenje odraslih)

InfoNet – Evropski InfoNet o izobraževanju odraslih III (European InfoNet Adult Education III)

ISIO – Informativno-svetovalna dejavnost v izobraževanju odraslih

JRSRKŠ – Javni sklad Republike Slovenije za razvoj kadrov in štipendije

KEKS – Krepitev in evalvacija kakovosti v sistemu vzgoje in izobraževanja

KYL – Know your Lifestyle – Introducing Sustainable Consumption in 2nd Chance Education (projekt Spoznaj svoj življenjski slog – Osveščanje za trajnostno (vzdržno) potrošnjo v izobraževalnih programih za manj izobražene odrasle)

LLinE – revija Lifelong Learning in Europe (Vseživljenjsko učenje v Evropi)

LPIO – Letni program izobraževanja odraslih

LTP – Learning to tackle poverty (projekt Učenje za boj proti revščini)

LU – ljudska univerza

MDDSZ – Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti

MIZŠ – Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport

MKL – Mestna knjižnica Ljubljana

MOL – Mestna občina Ljubljana

NECE – Networking European Citizenship Education (Mreža evropske državljske vzgoje)

NPK – Nacionalne poklicne kvalifikacije

OE – organizacijska enota

OECD – Organisation for Economic Co-operation and Development (Organizacija za gospodarsko sodelovanje in razvoj)

PIAAC – Programme for International Assessment of Adult Competences (Program za mednarodno ocenjevanje kompetenc odraslih)

PISA – Programme for International Student Assessment (mednarodna raziskava o bralni, matematični in naravoslovni pismenosti)

POKI – projekt Ponudimo odraslim kakovostno izobraževanje

POT-Ke – Program usposabljanja za operativnega tehnologa v kemijski industriji

PU – Parada učenja

PUM – program Projektno učenje za mlajše odrasle

ReNPIO – Resolucija o Nacionalnem programu izobraževanja odraslih

RIC Novo mesto – Razvojno izobraževalni center Novo mesto

RS – Republika Slovenija

SHAPE – Shared expertise in provision of adult education in 5 European countries (projekt Izmenjava dobrih praks v izobraževanju odraslih v petih evropskih državah)

središče ISIO – svetovalno središče za izobraževanje odraslih

SURS – Statistični urad Republike Slovenije

SUTŽO – Slovenska univerza za tretje življenjsko obdobje

SVEB – Schweizerischer Verband für Weiterbildung (Švicarska zveza za nadaljnje izobraževanje)

ŠK – študijski krožek

THESS – Tourism and hotel management educational soft skills

TVU – Teden vseživljenjskega učenja

UNESCO – United Nations Educational, Scientific and Cultural Organisation (Organizacija Združenih narodov za izobraževanje, znanost in kulturo)

UIL – Unescov inštitut za vseživljenjsko učenje (Unesco Institute for Lifelong Learning)

UMAR – Urad RS za makroekonomske analize in razvoj

U3ŽO – Univerza za tretje življenjsko obdobje

UTŽO – Univerza za tretje življenjsko obdobje

UŽU – programi Usposabljanje za življenjsko uspešnost

VET – vocational education and training (poklicno izobraževanje in usposabljanje)

Zavod Cene Štupar – CILJ – Javnem zavodu Cene Štupar – Center za izobraževanje Ljubljana

ZIK Črnomelj – Zavod za izobraževanje in kulturo Črnomelj

ZIP – program Zmanjševanje izobrazbenega primanjkljaja

ZLUS – Zveze ljudskih univerz Slovenije
ZRSZ – Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje

Založnik: Andragoški center Slovenije, Šmartinska 134a, 1000 Ljubljana | Izvršna urednica: Nevenka Kocijančič (T: 01 5842 595, E: nevenka.kocijancic@acs.si) | Odgovorna urednica: mag. Zvonka Pangerc Pahernik (T: 01 5842 567, E: zvonka.pangerc@acs.si) | Drugi člani uredniškega odbora: mag. Andrej Sotošek, direktor ACS, dr. Tanja Možina, mag. Tanja Vilič Klenovšek in mag. Margerita Zgmajster | Jezikovni pregled: Simona Kavčič | Računalniška postavitve: Nevenka Kocijančič | Korektorici: Erika Brenk, mag. Zvonka Pangerc Pahernik | Oblikovanje: Larisa Hercog

ISSN 1855-5942 | Številke je mogoče prebrati na: <http://www.acs.si/e-novicke>.

Izdajo glasila e-Novičke denarno omogoča Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti.